

Z rebalansiranim proračunom na zборе volilcev

Skupščina občine Ptuj želi seznaniti občane s predlogom o spremembah proračuna občine Ptuj za leto 1966, obenem pa zbrati predloge občanov za bodoče koristno gospodarjenje z omejenimi sredstvi občinske skupnosti. Zato so sklicani v občini zbori volilcev. Nekaj jih je že bilo 17. oktobra, ostali pa bodo v nedeljo, 24. oktobra, in sicer v Doleni, Cirkulanah, Podlehniku, Grajeni, Rogoznici, Gorišnici, še prej pa v Kidričevem.

V zvezi z rebalansom proračuna občine Ptuj za 1966. leto je znano, da je občini Ptuj dovoljena od 1. 8. 1965 dalje samo 5-odstotna stopnja prispevka iz osebnega dohodka, kar pomeni zmanjšanje planiranih dohodkov občinskega proračuna za 206 milijonov dinarjev. Z ukinitvijo pravice občine Ptuj do republiških dopolnilnih sredstev od 1. 8. 1965 dalje so planirani proračunski dohodki zmanjšani za okrog 80 milijonov dinarjev. Dopolnilnih sredstev niso od tega datuma več deležne občine Ptuj, Postojna, Mozirje, Zagorje in Vrhnika.

Občinskemu proračunu bodo za letošnje leto na razpolago sledeči dohodki, in sicer 1.454.000.000 din prispevka iz osebnega dohodka; 464.600.000 din davka; 57.200.000 din taks; 92.886.000 dinarjev prenesenih sredstev; 74.200.000 din dopolnilnih sredstev; 29.514.000 din dohodkov organov in 500.000 din dohodka po posebnih predpisih. Namesto prvotno planiranih dohodkov 2.386.059.000 din bo imela po rebalansu občina na razpolago le 2.172.000.000 din dohodka. Mnogo manj (206.100.000 din) bo imela dohodka iz prispevka iz osebnega dohodka in (49.500.000 din) manj dohodka po posebnih predpisih. Več dohodka, kot je planirala, bo imela (62.452.000 din) s prenesenimi sredstvi (53.600.000 din) davka; (6.914.000 din) več dohodkov organov in (1.200.000 din) več taks. Dopolnilna sredstva republike se zmanjšajo za 81.725.000 din.

Svet za finance se je znašel v zagati, kako zagotoviti delo vseh služb in dejavnosti v občini z zmanjšanimi sredstvi in se je odločil najbolj zmanjšati sredstva za investicije in funkcionalne ter materialne izdatke. Organom državne uprave, pravosodju in vsem zavodom bi se znižala po rebalansu proračunska sredstva povprečno za 3,4%, nedotaknjena pa bi ostala sredstva za zdravstveno varstvo, socialno skrbstvo, dejavnost krajevnih skupnosti in za osnovno dejavnost solstva.

Tako bi znašali po rebalansu izdatki in proračunu po glavnih namenih za dejavnost sol 990 milijonov 566.000 din; za delo državnih organov 457.060.000 dinarjev; za socialno skrbstvo 157 milijonov dinarjev; za kulturo in prosveto 157 milijonov dinarjev; za gospodarske investicije 150 milijonov 700.000 din; za zdravstveno varstvo 87.100.000 dinarjev; za rezervni sklad 74.495.000 dinarjev; za dejavnost družbeno političnih skupnosti 57.265.000 dinarjev; za komunalno dejavnost

Kadrovske spremembe v ObK ZKS Ptuj

Na seji Občinskega komiteja ZKS Ptuj, ki je bila v petek, 15. t. m., so pod predsedstvom političnega sekretarja Branka BRACKA razpravljali tudi o nekaterih kadrovskih spremembah v komiteju.

Glede na to, da je Jože Stebih odšel na redni študij, je bil razrešen dolžnosti člana občinskega komiteja in sekretarja za družbene službe. Na njegovo mesto pa je bila kooptirana v občinski komitej Vida Lipovšek, višja medicinska sestra iz Zdravstvenega doma v Ptuj.

Do sprememb je prišlo tudi v sekretariatu občinskega komiteja. Tako je bil izvoljen za profesionalnega sekretarja za notranjo izgradnjo Zveze komunistov Franc Tetičkovič, diplomant I. stopnje Visoke šole za politične vede; Anton Zagar pa je bil izvoljen za sekretarja področja dejavnosti družbenih služb. Čeprav je Anton Zagar redni študent višje ekonomske-komercialne šole v Mariboru, bo to funkcijo opravljal poleg rednega študija.

F.

Tudi v izobraževanju nove metode in oblike

Dosedanji obliki organiziranja družbeno-političnega izobraževanja v občini sta bili: Večerna politična šola in Sindikalna šola »Franca Krambergerja«. Ti šoli sta v času svojega 7-letnega obstoja mnogo prispevali k splošnemu družbenemu izobraževanju v občini, saj je v obeh šolah skupno absolviralo okrog 500 slušateljev. Nedvomno je v tem obdobju bila ta oblika izobraževanja najboljša. Toda dinamika družbenega življenja je tako nagla in peštrata, da te oblike več ne zadostujejo. Srečujemo se s povsem novimi kvalitetai, ki zahtevajo drugačen način reševanja, druge metode pristopanja in tudi druge oblike usposabljanja za reševanje vsakodnevnih nalog in problemov.

Vse tisto, kar je bilo v dosedanjih oblikah izobraževanja pozitivno, je treba razvijati naprej in prenesti v nove oblike, ki bodo odgovarjale današnjim potrebam in interesom.

Dosedanji večerna politična in sindikalna šola sta bili bolj kadrovske, ena je usposabljala slušatelje predvsem za delo v Zvezi komunistov, druga pa za delo v sindikalnih organizacijah. Danes, ko vse bolj uveljavljamo načelo rotacije in obnavljanja samoupravnih organov in vodstev družbeno-političnih organizacij, taka kadrovska šola več ne ustreza. Gre predvsem za to, da omogočimo čim širšemu krogu delovnih ljudi pridobivanje potrebnega znanja za uspešno reševanje vsakodnevnih družbeno-političnih, gospodarskih in ostalih prečnih problemov v delovnih organizacijah in v družbenih skupnostih. Za-

o predlogu rebalansa in so dali tudi nekaj svojih predlogov. Tako so na Polensaku mnenja, da potrebuje krajevna skupnost več sredstev za ceste, ker morajo gramoz privvažati s polja. V Stopercah menijo, da je tam potrebnih več sredstev za komunalno dejavnost, za ureditev pokopališča in za zgraditev nekaj mostov na območju skupnosti, ki so že dotrajali. V Juršincih zahtevajo ureditev ceste v Gaberniku, da bodo lahko prišli na svoje njive in travnike. Z regulacijo Pesnice jim je pristop na to površino onemogočen. V Oblakih bi radi imeli osemenjavniško za živino.

Izmed mnogih ostalih problemov, ki jih zasledimo v kmetijstvu, so slišali udeleženci zborov več predlogov kmetovalcev v zvezi z malo mehanizacijo.

Na Polensaku menijo, da ni prav, da so z nabavo male mehanizacije za kmetovalce težave, ki jih ne bi smelo biti. Stanje z delovno silo v našem kmetijstvu je jasno in ni bojazni, da bi se tisti, ki stroje res rabijo za svoja dela, kapitalizirali, kot menijo ponekod. Več tuzadevnih možnosti imajo ljudje, ki lahko prekupčujejo s kmetijskimi pridelki, ker imajo možnost nabave osebnih, poltovornih in tovornih avtomobilov. Zanje ni bojzani

Zakaj center za družbeno izobraževanje?

Te dni razpravljajo družbeno politične organizacije v občini zelo intenzivno o osnovanju centra za družbeno izobraževanje, o programu in o kadrovanju v ta center. O tem je razpravljala tudi občinska komitej ZKS Ptuj na seji dne 15. oktobra 1965 o programu centra za družbeno izobraževanje pa so podrobneje govorili na posvetu predavateljev in predstavnikov družbenih organizacij, ki je bil v torek, 19. t. m.

Za sejo občinskega komiteja je pripravil izčrpen uvodni referat, novoizvoljeni sekretar za notranjo izgradnjo Zveze komunistov, Franc Tetičkovič. Iz tega referata povzemamo nekaj osnovnih misli:

Center za družbeno izobraževanje

O teh vprašanjih so že pred sejo komiteja razpravljali predstavniki družbeno-političnih organizacij v občini in se zedinili za enoten koncept družbeno-političnega izobraževanja v občini, v okviru institucije, ki bi se najimenovala Center za družbeno izobraževanje. S tem predlogom so se člani občinskega komiteja v celoti strinjali. Ta center bo deloval v okviru Delavske univerze, ki bo skrbela za pedagoško, metodološko in organizacijsko stran izobraževalnega dela.

V Center za družbeno izobraževanje bodo kadrovala svoje člane vse družbeno-politične organizacije, ki bodo tudi skrbele za izvajanje programa, s ciljem — doseči čim večjo množičnost usposabljanja proizvajalcev — upravljalcev.

Upravljalni program izobraževanja so prejele vse zainteresirane družbeno-politične organizacije in predavatelji — s predlogom, da dajo nanj svoje pripombe in navedejo konkretne probleme komunke, ki naj bi bili izhodišče za razprave v Centru za družbeno izobraževanje. Predavatelji pa naj metodološko pripravijo podajanje snovi tako, da bodo slušatelji imeli vedno več možnosti sodelovanja. Ibi bo treba v smeri čim širšega razpravljanja, izkristalizira se naj bistvo, problem — izhaja joč iz prakse, pa obogaten in pojasnen s potrebnimi splošnimi znanjem. Izogibati se je treba klasičnega podajanja snovi, s historijskim izhodiščem.

S takim programom in vsebino podajanja snovi želimo usposabljati ustvarjalnega, razmišljujočega človeka, ki bo tudi svobodno izražal svoja mnenja in stališča. To je pa odvisno tudi od osebnih razgledanosti posameznika, njegove družbene osveščenosti, okolja, v katerem živi,

Tednik izhaja pod tem skrajšanim imenom od 24. nov. 1961 dalje na predlog Občinskega odbora SZDL Ptuj in Ormož — Izdaja zavod »Tednik« Ptuj — Odgovorni urednik: Anton Bauman — Uredništvo in uprava Ptuj, Lascova 8 — Tel. 156 — St. tek računa: NB Ptuj 604-19-603-72 — Tiska časopisno podjetje »Mariborski tisk« — Rokopisov ne vračamo — Celoletna naročnina za tuzemstvo 2000, za inozemstvo 3000 din

TE DNI PO SVETU

ZAHODNA NEMCIJA TUDI PO ENEM MESECU OD VOLITEV:

Brez nove vlade

Nekam dolgo traja sestavljanje zahodnonemške vlade. Vodstvo krščanskodemokratske stranke, ki je dobila največ glasov in tudi največ poslanskih mest v bundestagu, je že pred mesecem izročilo mandat za sestavo novega kabineta dosedanjemu kanclerju Erhardu. V sredo ga je tudi bundestag potrdil za kanclerja, vendar tudi sedaj ni mogel predstaviti članov bodoče vlade.

Gre namreč za zelo zamotan položaj, za katerega sta značilna dva momenta: ● osebni interesi določenih krogov ali celo posameznikov in ● težave v razgovorih z dosedanjimi zavezniki liberalci (svobodno demokratsko stranko).

Vodja liberalcev Erich Mende je bil doslej podkancler in minister za nemška vprašanja (ministrstvo, ki je obravnavalo stike med obema Nemčijama oziroma bodočo združitev in vse, kar je povezano z njo). Nekdanji obrambni minister v Adenauerjevi vladi Strauss nasprotuje temu, da bi Mende obdržal oba resorja, ker bi se verjetno sam rad dokopal nemških zadev, potem ko so propadla prizadevanja, da bi dobil svoj nekdanji resor oziroma zunanje ministrstvo.

Mende povsem odklanja Straussa, saj je bil eden tistih, ki so pomagali razkrinkati njegovo korupcijo in ga pozneje »izgnati« iz vlade. Toda Strauss ima 49 poslancev tako imenovane bavarske krščanske socialne unije. Pred kratkim je za-

grozil, da bo z njimi nastopal kot opozicija, torej proti krščanskodemokratski zvezi, če ne bodo poslušali njegovega predloga.

Tudi liberalci imajo 49 poslancev. Če bi Erhard povsem sprejel Straussove zahteve, bi izgubil prav toliko dosedanjih zveznikov.

V sami krščanskodemokratski stranki se skupina Adenauer-Strauss trudi, da bi spodbleda Schröderja, ki se zavzema za naslonitev na ZDA, obenem pa tudi za liberalnejšo politiko do Vzhoda. Adenauer in Strauss želita povezavo s Francijo in združenjo Evropo, ki bi bila nekakšna tretja sila med ZDA in SZ. Pri tem ne odstopata od »trde roke do Vzhoda«.

Kako naj Erhard reši vsa ta nesoglasja? Pravi, da gre za »bolezen v lišči, ki jo bodo ozdravili s potrpežljivim posvetovanjem, pogajanjem in prizadevanjem. Zato tudi še ni končan seznam bodočih vladnih ministrov. Predlog, naj bi v Zahodni Nemčiji sestavili vlado »velike koalicije«, krščanskih demokratov in socialnih demokratov (zanje se zavzema predsednik republike Lübke), več kot verjetno ne bo obveljal, četudi bi vanj privolilo socialnodemokratsko vodstvo in del krščanskih demokratov. Proti njemu je odločno liberalec Mende, ker vidi v tem monopol dveh velikih in konec »resnične opozicije«.

Ostali dogodki

Cetudi je minilo od dne, ko je polkovnik Untung skušal strmo-glavit indonezijsko vlado, že precej časa, se svetovna javnost še vedno nenavadno močno zanima za dogajanja v tej veliki otoški deželi. Kakor kaže, je predsednik Sukarno spet vzel vajeti v svoje roke.

Sedaj je očitno, da je imel državni udar levičarsko »naravo«. Zato je skušala desnica, posebno skrajni muslimanski krog, ta trenutek izkoristiti za obračun z levičarskim gibanjem. Demonstracije in tudi napadi na sedeže KP Indonezije zgovorno govorijo o tem. Prav zaradi takih izbruhov so se tudi indonezijsko kitajski odnosi močno zaostriili, tako da je morala pekiška vlada v posebni noti opozoriti indonezijsko na dogodke in na morebitne neugodne posledice.

SREDNJA POT

Po vestih iz Džakarte so začasno prepovedali KP v Džakarti. Na drugi strani predsednik Sukarno zahteva, naj vojska pomaga, da ne bi prišlo do obračunavanja osebne narave s člani partije. KP Indonezije je namreč najboljše organizirana

COMBEJU JE SPODLETELO

Predsednik dosedanje prozahodnjaške kongovske vlade Combe je »zmrznil« v skupščini. Tako je novo vlado po nedavnih skupščinskih volitvah sestavil Kimba iz opozicijskih vrst. Odkar je znano, da se tudi predsednik republike Kasavubu ne strinja z nekdanjim katanškim odpadnikom, je bilo več ali manj jasno, da so Combejevemu režimu šteti dnevi.

Seveda bi bilo napak pričakovati, da se bo kongovska politika bistveno spremenila. Prozahodnjaška politika, ki dopušča tujim delniškim družbam popoln razmah in tudi vmešavanje v kongovske notranje zadeve, ostane še naprej Po vsej verjetnosti bo nova vlada tudi nadaljevala boj proti uporniškim enotam. Vendar bodo nekdanji (Nadaljevanje na 2. strani)

Izvršni odbor ObO SZDL o izvajanju gospodarske reforme

Razpravljali je tudi o pripravi na občinsko konferenco SZDL in na VI. kongres SZDL Slovenije.

V četrtek, 14. t. m., je izvršni odbor občinskega odbora SZDL Ptuj obravnaval nekatere družbeno-politične probleme v zvezi z izvajanjem gospodarske reforme v ptujski občini. Pozitivno je ocenil vsa dosedanja prizadevanja kolektivov, samoupravnih organov in subjektivnih sil v urejanju mnogih reformnih vprašanj v delovnih organizacijah. Čeprav je bilo doslej veliko splošnih in poglobljenih razprav o novih pogojih gospodarjenja, bo potrebno tudi v bodoče z enako intenzivnostjo in aktivnostjo pojasnjevati nove ukrepe. Še vedno je marsikje, predvsem zaradi nezadostne informiranosti, precej nerazumevanja bistva in cilja gospodarske reforme. Povsem zmotno je mnenje, da je reforma kampanjska akcija, ne pa dolgoročna ekonomska politika.

Izvršni odbor je nadalje razpravljal o politiki delitve dohodka, osebnih dohodkov in za poslovanja delovne sile, o vlogi in delu samoupravnih organov in subjektivnih sil v izvajanju reforme, strokovnem izobraževanju kadra, štipendijski politiki, rebalansu občinskega proračuna itd. V politiki osebnih dohodkov

je potrebno predvsem upoštevati proizvodne rezultate in delež posameznika kot tudi kolektiva v družbenem proizvodu. V tem smislu je potrebno korigirati pravilnike o delitvi osebnega dohodka, izdelati in osvojiti preciznejša merila za nagrajevanja slehernega delovnega mesta, vključno tudi za vodilna strokovna mesta in upravno službo v delovnih organizacijah. Delovne organizacije se morajo bolj usmeriti k studioznemu reševanju problemov po samoupravnih poti. Tudi iskanje notranjih rezerv naj sloni na ustreznih analizah, katerih nosilec naj bo strokovni kader. Zlasti je potrebno tudi na področju družbenih služb pristopiti k iskanju racionalnejših in cenejših rešitev poslovanja. Na tem področju, zlasti v šolstvu, je zaenkrat, najmanj storjenega v tem smislu.

V času priprav na občinsko konferenco SZDL, ki bo v decembru, bi se morale krajevne organizacije SZDL čim bolj aktivirati v politični dejavnosti. Izvršni odbor meni, naj občinska konferenca obravnava najbolj aktualne in specifične družbeno-politične in gospodarske probleme občine. Pri obravnavi teh vprašanj bi naj izhajali iz neposrednih izkušenj pri uveljavljanju gospodarske reforme. Izvršni odbor se je zedinil za

naslednje okvirno gradivo za občinsko konferenco SZDL:

analiza politične dejavnosti SZDL od zadnje konference; ocena delovanja samoupravnih organov; problemi kmetijstva; položaj in finansiranje družbenih služb; informiranje občana; vloga in razvoj družbenih centrov; ocena predkongresnih in predkonferenčnih razprav na terenu — poudarek na problem-skih vprašanjih.

Izvršni odbor se je seznanil z osnutkom tez za VI. kongres SZDL Slovenije, ki ga je pripravil Glavni odbor SZDL. Kongres bo v marcu 1966. Teze so namenjene vsebinskim pripravam za kongres in obravnavajo naslednja področja družbene dejavnosti: vloga SZDL v krepitevi samoupravljanja; nekatere ideje no-politična vprašanja našega gospodarskega sistema; kmetijska proizvodnja v pogojih gospodarske reforme; o kulturni politiki; delovne organizacije družbenih služb; družbeni položaj in aktivnost mladine; komunna in občan; urbanizacija in stanovanjsko gospodarstvo; odnosi med narodi.

RF

TRŽNA IN SANITARNA INŠPEKCIJA NA SKUPNIH PREGLEDIH

Sanitarna in tržna inšpekcija pri občinski skupščini Ptuj sta obiskali od skupnih nad 200 obratov raznih podjetij, ki pridejo v poštev za inšpekcijske preglede, več kot 100 obratov, predvsem gostiln in trgovin ter nekaj obrtnikov. Pri tem sta ugotovili, da so v občini obrati, ki jih ni potrebno obiskovati, ker skrbijo zaposleni v njih, pa tudi stranke, za red. So pa tudi obrati, ki jih je potrebno, ne pa vedno, obiskovati, ker nimajo sredstev, da bi karkoli žrtvovali za izboljšanje. In končno so še obrati, ki jih je potrebno obiskovati glede na razne okoliščine, pa tudi zaradi kontrole, če in kako so izpolnili obveznosti iz odločb po pregledih. Ne gre samo za preglede, ki zahtevajo materialne žrtve, temveč tudi za preglede zaradi higienskih pomanjkljivosti, ki jih je mogoče odpraviti, če to hočejo zaposleni in tudi stranke.

Ponekod sta bila istočasno na pregledu sanitarni in tržni inšpektor (41), v največ primerih (68) pa je bil sam sanitarni inšpektor. Praksa s prvimi in slednjimi pregledi je pokazala, da so skupni obiski in pregledi koristnejši. Njihov namen je pomagati v naporih za red in ugled kolektiva in obrata, sicer pa je potrebno z odločbo (29 primerov) zagotoviti odpravo pomanjkljivosti, ki so bile v škodo poslovanja.

Do zapiranja obratov po pregledih nikjer ni prišlo, pač pa do denarnih vzgojnih kazni in do nekaj prijav gospodarskemu sodišču v hujših primerih ter do izločitve jestvin in pijač (oblačeno meso in pivo) v skupni vrednosti okrog 500.000 din. Vsa skladišča, kleti in shrambe niso primerne za skladiščenje vsega blaga, zato prihaja do okvar v škodo podjetja ali potrošnikov.

Na preglede v ptujski občini je prišel tudi republiški sanitarni inšpektor, ki si je ogledal nekaj gostinskih lokalov v občini kot n. pr. Borl, hotel »Petovci«, gostišča v Bukovcih in Muretinah in drugod.

Redni pregledi higienskih razmer v korist turizma so precej dosledni, enako pa tudi letični pregledi v vsakem dnevnem času in so potrdili, da je interna kontrola v obratih le potrebna, enako pa tudi zunanja, pač pa mora biti dobronamerna in objektivna, sicer ne doseže namena.

Sčasoma bo razširila sanitarna inšpekcija svoje delovno območje na turistične kraje kot celoto v občini, ne samo na vse trgovine in gostilne ter na ostale objekte, v katerih se ljudje največ zadržujejo. Domovi ob cestah in dvorišča imajo svoje prednosti, imajo pa tudi posebne obveznosti zlasti glede turističnih obiskov. Pri teh domovih ne more biti kjerkoli stranišče, gnojišče, smetišče in drugo. Še v Ptuj ni povsod vse v redu, čeprav je vedno poln domačih in inozemskih turistov, zato še ni mogoče pričakovati reda povsod na podeželju, kjer se ljudje ne čutijo direktnih koristi od turizma, zato se nanj tudi toliko ne pripravljajo in jim ni dosti mar, če padajo včasih na njihov račun v turističnem pogledu neugodne pripombe.

Ponekod se še bavijo ljudje z vprašanjem pitne vode kot z najbolj perečim vprašanjem. Med njimi so tudi prebivalci s Ptujске gore, iz Leskovca, Trnovske vasi in Vitomarca. Za turizem v teh krajih je vsaj lokalni vodovod najprej potreben. Tudi tega komunalnega vprašanja se bodo

Trgovsko podjetje »Bazen« iz Velenja

je odprlo v Ptuj svoje zastopstvo za prodajo velenjskega premoga. Zastopnik podjetja je Bogomir Petek iz Ptuja, ki omogoči interesentom nabavo velenjskega premoga po ceni 7.330 dinarjev za tono kosovca in po ceni 6.820 dinarjev za tono kockovca, fco žel. postaja Ptuj.

Podjetje dobavlja premog večjim potrošnikom v osmih, ostalim pa v štirinajstih dneh. Naročila sprejema B. Petek, p. p. 21, Ptuj.

Amortizacija za regeneracijo varovalnih gozdov

Referat za gozdarstvo in zemljišča v TGA je organom samoupravljanja predlagal, da se zviša biološka amortizacija za regeneracijo gozdov za iglavce in listavce. Tovarniške gozdove je namreč na predlog tovarne svet za kmetijstvo in gozdarstvo Občinske skupščine Ptuj na eni svojih sej v lanskem letu razglasil za varovalne gozdove. Namen varovalnega gozda je v tem, da štiti kot zeleni pas območje okrog tovarne, zadržuje in delno absorbira škodljive pline, ki nastajajo pri proizvodnji aluminija, ter preprečuje širjenje slabega zraka v širšo okolico. Istočasno pa bi naj gozdovi v okolici tovarne služili delovnim ljudem za oddih in razvedrilo, dajali bi tistim estetski videz ter varovali in ščitili tudi tovarniške objekte.

V teh varovalnih gozdovih je sečnja omejena na minimum, saj se poseka le sušice se drevje, ker grozi nevarnost, da bi se vanj naselili gozdni škodljivci. Iz navedenega poročila je bilo razvidno, da je na površini 192 ha gozda redni letni posek ca. 200 kubičnih metrov. Zaradi škodljivčevega delovanja tovarniškega pi-

morali čimprej lotiti, ker je sami uvideli, da je v krajih brez vode in brez vodovoda težko živeti.

V prihodnjem letu bo več razgovorov tržne in sanitarne inšpekcije s predstavniki trgovskih in gostinskih podjetij in obratov o vseh ugotovitvah ob raznih pregledih in o vsem, kar bi se dalo urediti, da bi se v vseh krajih v občini domači prebivalci ugodno počutili in tudi njihovi gostje in turisti, ki jih zanese pot v naše lepe kraje s prijetnimi ljudmi.

VJ.

Aluminij dosegel v prvem polletju uspeh kljub težavam

Delavski svet TGA je pred kratkim med drugim razpravljal tudi o obračunu osebnih dohodkov za prvo polletje. V njem so izkazani tudi slabi rezultati dela, ker ni bil dosežen proizvodni program. Za nekatere proizvodne delovne enote je znašala povprečna vrednost točke od 0,49 do 0,61 dinarja, oziroma povprečno 0,56 dinarja. Tako je bilo tudi prvotno obračunano, sedaj pa je delavski svet na osnovi pravilnika o delitvi čistega dohodka sklenil, da se mora izvršiti obračun osebnih dohodkov za prvo polletje po vrednosti točke 0,56 dinarja povprečno za vse delovne enote. Tak sklep je moral sprejeti zato, ker je ugotovil, da so po prvotnem obračunu nastopile takšne razlike med delovnimi enotami, da bi to privedlo do precejšnjih nesoglasij in bi negativno vplivalo na nadaljnje proizvodne uspehe podjetja, ker bi pač člani kolektiva v posameznih delovnih enotah bili občutno prizadeti, čeprav ne po svoji krivdi, kajti vseh težav v tehnološkem procesu niso bili sami krivi. Kljub težavam in kljub temu, da je bilo proizvedeno aluminija okoli 97% in glinice le 94%, pa je iz polletnega obračuna

na razvidno, da je letošnje prvo polletje bilo finančno končno nekoliko boljše, kot isto obdobje lani. Netto produkt je znašal po odbitju vseh materialnih stroškov kot okrog 2.700.000.000 dinarjev, v katerih pa ima svoj delež še tudi skupnost. Po odbitju vseh stroškov od celotnega ustvarjenega dohodka znaša dohodek podjetja 1.750.000.000 dinarjev, ki je točasno tudi čist dohodek, ker letos ni imelo podjetje nobenih davkov ter se tako znesek čistega dohodka deli na osebne dohodke in na sklade. V juliju je bilo potrebno še odpisati ugotovljeni primanjkljaj aluminija in sicer 495 ton (kot tekoči vložek v elektrolitskih pečeh), kar je zopet precej vplivalo na višino vrednosti točke, vendar je bilo potrebno to storiti, ker so samoupravni organi ugotovili, da je ta primanjkljaj starejšega izvora, vendar je bil ugotovljen šele pri zadnji inventuri. Če pri tem poudarimo še to, da so bili normalni pri aluminiju kot pri glinici tudi nekaj prekoračen, potem lahko ugotovimo samo to, da je podjetje kot celota vendarle doseglo določen uspeh.

-ko-

KAM Z MLADINCEM BREZ OSEMLETKE?

Na območju občine Ormož je 10 osnovnih šol. V preteklih petih letih je na vseh šolah v občini končalo osnovno šolanje 1896 učencev. Od teh učencev ni končala popolne osemletke skoraj polovica ali 922 učencev. Od vseh učencev jih je popolno osemletko dokončalo 974, iz sedmega razreda je izstopilo 409, iz šestega 264, iz petega 154 in celo iz prvega razreda so izstopili trije učenci.

Podatki kažejo, da še vedno skoraj polovica šolobveznikov ne konča popolne osemletke, kar je v občini zaskrbljujoče. Vprašanje ostane, kam z mladincem brez končane osemletke? Osnovne šole naj bi vztrajale na tem, da bi učencem z nedo-

končano osemletko podaljšali šolsko obveznost do takrat, da jo bo izpolnil. Mladinec brez popolne osemletke ima zaprta vrata za nadaljnje izobraževanje in tudi za najnavadnejšo zaposlitev. Ne more se poklicno izobraževati in tudi ne obvladati sodobne tehnike kmetijske proizvodnje. Današnji hiter vsestranski razvoj zahteva politično zrelega in strokovno usposobljenega proizvajalca.

Izobraževanje je ena izmed osnovnih nalog mladine. Mladina se mora usposobiti, da bo lahko sčasoma zamenjala starejšo generacijo in s svojim delom zagotovila boljše in še naprednejše gospodarjenje.

D. R.

LETOŠNJA (SLABA) LETINA

Kakor vsi dobro vemo in čutimo, bo letošnja slaba glede marškaterega pridelka. Preobilno deževje pomladi in poleti je vzrok, da je pridelek krompirja, koruze in sadja podvprečen. Tudi druge kulture, kot so npr. korenje, pesa, repa, ki je pri nas zelo važna krma za svinje ali tudi za govejo živino, so tokrat odpovedale. Tako že sedaj mnogi živinorejci gledajo s strahom v prihodnje dni. Vsi se bojijo zgodnje zime, ko bi morali preiti v celoti na krmiljenje v hlevih in bi se živina ne mogla več pasti. Najbrž bo moral letos vsak živinorejec že sedaj določiti obroke za celotno zimsko obdobje, da bo tako lahko vzdrževal živino, zlasti svinje do spomladi, nekaj od tega pa še spital. Končno so tu še skrbi za

na, ki prihaja iz elektroliz, je treba vsako leto na površini 2 do 3 ha posekati iglavce, ki niso dovolj odporni proti plinu in obnoviti gozd z listavci. Zato je razumljivo, da mora biti za uspešno obnovo varovalnih gozdov in njihovo čiščenje biološka amortizacija neprimerno večja, kot je potrebna v gospodarskem gozdu. Delavski svet je določil za biološko amortizacijo za regeneracijo gozdov novo vsoto in sicer tako, da se vplača v navedeni sklad za vsak kubični meter posekanega lesa od iglavcev po 3000 dinarjev in od listavcev po 2000 dinarjev.

-ko-

PREDSEDNIK VLADE JEMENSKE REPUBLIKE V BEOGRADU

Predsednik vlade jemenske arabske republike Hasan El Amri je priporočal večeraj popoldne v Beograd na prijateljski obisk v Jugoslavijo. Na letališču so ga pričakali Petar Stambolić in drugi. Predsednik ZIS Stambolić in predsednik vlade jemenske arabske republike sta imela večeraj pogovore.

Na letališču je jemenski predsednik vlade izjavil novinarjem, da je zadovoljen, ker se nahaja v Beogradu in da se bo lahko pogovarjal z jugoslovanskimi voditelji. Rekel je, da je cilj njegovega obiska nadaljnja krepitev odnosov med SFRJ in jemensko arabsko republiko.

KLAUS BO OBISKAL MADŽARSKO

Madžarska vlada je povabila avstrijskega kanclerja Josefa Klamusa na uradni obisk v L. M. Madžarsko. Kancler je povabil sprejeti. Datum obiska bodo določili pozneje.

Problemi skrbništva in mladinskega varstva na ormoškem območju

Rejništvo ureja poseben zakon in se te oblike socialnega varstva poslužujemo pri otrocih brez staršev. Otroci razvezanih zakoncev so v mnogih primerih zanemarjeni, nimajo ustrezne vzgoje, varstva in primerne nege. Takim otrokom posveča skrb družba s tem, da jih vzgaja v posebnih varstvenih zavodih, jih strokovno in vsestransko usposablja.

V občini Ormož ni mladinskih domov niti ustreznih kadrov, pa tudi denarja primanjkuje za vzgojno varstvene potrebe, zato se daje rejništvu vedno večji pomen. Rejništvo je mnogo cenejša oblika varstva otrok, kot je oddajanje otrok v domove. Pri rejništvu otrok ostane v družini, deležen je več pristnih in toplih družinskih odnosov. Na območju občine Ormož sta dva otroška vrtca v Središču in v Ormožu, potrebe po otroških vrtcih pa so mnogo večje. Otroške vrtce bi potrebovali pomembnejše krajevne skupnosti v občini. Pri ustanavljanju vrtcev predstavlja največ težav pomanjkanje prostorov in denarja za nakup opreme. Bilo bi potrebno ustanoviti otroški vrtec pri Veliki Nedelji, pri Miklavžu in morda tudi v Podgorcih in pri Tomažu.

Oddaja otroka v rejništvo in redno nakazovanje rejnine pa še ne zadostuje. Socialni delavec mora zlasti ob spremembi okolja nuditi otroku čimveč pomoči. Od 21 rejencev v občini prejema od 4 do 5 tisoč dinarjev rejnine 11 otrok. Najvišja rejnina je 15 in najnižja 2 tisoč dinarjev. Povprečna rejnina mladoletnikov znaša 5100 din. Pri odraslih rejencih pa je za 1400 din večja.

V TGA: popravki pravilnikov o delitvi osebnih dohodkov

V TGA so v veljavi pravilniki o delitvi osebnih dohodkov, ki so bili sprejeti v decembru 1964 ter so pričeli veljati s 1. 1. 1965. Razumljivo je, da je za izdelavo kakršnihkoli pravilnikov potreben določen čas, ker je pač delo na tem zahtevno in odgovorno. Da pa noben pravilnik ne more biti popoln in brez pomanjkljivosti, je tudi jasno — prav to pa se je pokazalo tudi pri pravilnikih o delitvi osebnih dohodkov v TGA. Tako so že v začetku prihajale številne pritožbe zoper odločbe, nekatere upravičene, druge pa spet ne ter so tako imeli sveti proizvajalci delovnih enot in delavski svet precej dela pri teh popravkih. Ker je to onemogočalo normalno poslovanje samoupravnih organov, je delavski svet sklenil v tovarni ustanoviti oddelek za analizo produktivnosti in osebnih dohodkov, katerega naloga bi bila stalno spremljati in analizirati produktivnost in osebne dohodke ter dajati predloge organom upravljanja v razpravo in odločanje. Ta oddelek je za nedavno sejo delavskega sveta pripravil analize predlogov popravkov pravilnikov o delitvi osebnih dohodkov osrednjih služb in vzdrževalnih obratov. S tem je bilo zadoščeno sklepu DS, da ne bo več izvrševal popravkov pravilnikov o delitvi OD, preden teh predlogov ne bo analiziral omenjeni oddelek. O predlogih sta pred sejo DS še razpravljala UO podjetja ter ko-

To je tudi razumljivo glede na njihove večje potrebe.

Za potrebe rejnini je letos v občini predvideno 1.300.000 din. Skrbništvo se izvaja nad mladoletnimi in odraslimi občani. Vzrok za skrbništvo pri mladoletnih so nepoznani starši, odvzete roditeljske pravice, ali so starši na prestopanju kazni in podobno. Polnoletne osebe so pod skrbništvom, če jim je odvzeta opravilna sposobnost. V občini Ormož je 15 stalnih in prav toliko začasnih skrbnikov. Skrbniki so predvsem za nedoljetne osebe tisti, ki urejajo njihove premoženjske koristi.

Pri dajanju otrok v rejništvo je najvažnejša pravilna izbira rejnika. Varstvo premoženjskih koristi mladoletnikov in koristi slabomnih oseb je važen in družbeno pomemben problem. Dosedanji sistem izbire skrbnika ni bil najprimernejši. Skrbnikovo osebnost je treba dobera spoznati in vedeti za njegova nagnjenja.

Mladoletno prestopništvo je ena izmed posledic slabe, nezdrave in nepravilne vzgoje otroka. V občini Ormož so mladoletni prestopniki nedozoreli in neprilagojeni osebnosti, ki so zaradi nedovoljne vzgoje zabredle na kriva pota. Kazniva dejanja mladoletnikov so za družbo nevarna, zato je ta poskrbela, da take mladince prevzgoji. Mladini je treba nuditi več pomoči, jih vzgajati in usmerjati.

Za mladino nad 14 let starosti sme sodišče po potrebi disciplinsko ukrepati. Disciplinski ukrepi so: ukor ali oddaja otroka v disciplinski center, ukrepi strožjega nadzorstva in zadnji je zavodski

ukrep. Zadnji ukrep je najstrožji in sem sodi oddaja otroka v vzgojni zavod, v poboljševalni dom in zavod za defektne.

Z oddajo otroka v dom še ni dosežen končni rezultat, pač pa je treba odpraviti vzroke, ki so pripeljali mladoletnika do prestopka. Dovolj bi bilo, da otroku nudimo pravočasno vzgojo, da je v družini ustrezen odnos, da otroci ne pijejo alkoholnih pijač, da imajo rejniki in skrbniki dovolj posluha za reševanje problemov mladih.

V letošnjem prvem polletju je bilo v občini Ormož 12 mladoletnih prestopnikov. Od teh prestopkov je bilo 6 tatvin, 4 zaradi prehoda čez mejo, 1 kaznivo dejanje zoper življenje in telo in 1 primer ostalega prestopništva. Opaža pa se, da mladinsko prestopništvo upada. Leta 1963 je bilo v občini obravnavanih 30 mladoletnikov zaradi kaznivih dejanj. Število kaznivih dejanj mladoletnikov se je lani spremenilo. Devetkrat je bilo izrečeno strožje nadzorstvo po skrbniškem organu, izrečenih nekaj ukorov in podobno.

Nedovoljna skrb za pastirčke

Na območju občine Ormož je 106 pastirčkov. Od teh jih 47 živi v primernih razmerah, 32 v neprimernih in za 27 pastirčkov, za to odgovorni občinski organ nima podatkov. Kaže, da vzgojno-varstvena služba v občini ni povsem zadovoljila potrebam.

Redke so tiste družine, ki dovolj skrbijo za pastirčkovo vzgojo in šolanje. Pastirčki so skoraj povsod delovna sila za razna kmečka opravila. Pastirčkovi starši se tudi pogosto ne zanimajo dovolj za svojega otroka in je ta prepuščen sam sebi. Slab učni uspeh nekaterih pastirčkov kaže, da ima otrok premalo časa za učenje, za vzgojo in temu primeren je tudi njegov duševni in telesni razvoj. Večja povezava bi morala biti med socialnim delavcem, gospodarjem in pastirčkom. Otroci-pastirčki ni delovna sila, zato ga je treba tudi temu primerno obravnavati.

V občini Ormož predstavljajo poseben problem telesno in duševno nerazviti otroci. Nedovoljno duševno razviti otroci ne morejo tako hitro sprejemati snovi kot popolnoma zdravi. Osnovne šole v občini bi morale to upoštevati in prirediti zanje posebne učne programe.

D. R.

Asfalterji so se poslovili

Prejšnji teden so se poslovili z mostu na Pesnici v Pacinju zadnji mojstri — asfalterji. V manj kot dveh tednih so položili na most zadnjo plast asfaltne mase, ki bo na vrhu ščitila betonsko mostišče. S tem so vsa dela končana, ker so tudi že postavili kovinsko ograjo.

Se v četrtek, 14. t.m., je mešalnica kuhala asfaltno maso, s katero so zalili prečne kanale in pločnike.

B.J.

DELAVSKA UNIVERZA — CENTER ZA VZGOJO
POTROŠNIKA, P T U J

RAZPISUJE

s e m i n a r za vse obratne kuhinje v občini Ptuj

1. o osnovnih načelih za zdravo prehrano
2. o standardizaciji receptov
3. o serviranju hrane in porcioniranju jedi
4. o živilih
5. ravnanje z jedmi in ostanki
6. transportiranje hrane
7. nekaj osnovnih pravil za higieno v prehrabrenih obratih
8. praksa (priprava enolončnic), ki bo od 15. 11. do 19. 11. 1965 v prostorih Centra za potrošnike (Mladika, pritličje, desno).

Priglasitev sprejema Delavska univerza — Center za vzgojo potrošnika, Ptuj, trg Mladinskih brigad, do 10. 11. 1965.

Ugotovljeno je, da zdravje in storilnost naših delovnih ljudi predstavljata tudi izrazito gospodarsko vrednoto v življenju naše družbe, saj močno vplivata na naš narodni dohodek, čeprav ju ni mogoče natančno izraziti v številkah.

Če vse to upoštevamo, bomo zlahka razumeli, da so obratne kuhinje za zdravje delovnih ljudi in njihovo storilnost pomembne. Odgovornosti zanje se ne smemo in ne moremo otresti.

Industrijska podjetja, sindikalne podružnice, potrošniki velenjskega premoga, kupujte premog prek ptujskega zastopnika podjetja »Bazen« iz Velenja, ki vam nudi kosovec po 7330 dinarjev in kockovec po 6820 dinarjev za tono fco železniška postaja Ptuj.

Priporoča se Bogomir Petek, zastopnik »Bazena« iz Velenja, Ptuj, p. p. 21.

Ostali dogodki

(Nadaljevanje s 1. strani)

beli najemniki izgubili svoje vajlavo, verjetno pa tudi dosedanja beli Combejevi »svetovalci«.

SMITHOVA ZAROTA

Pred dnevi se je v Londonu končala konferenca o prihodnosti Južne Rodezije, ki naj bi postala po mnenju britanskih krogov svobodna. Predsednik sedanje lokalne vlade Smith želi ohraniti privilegije belih doseljencev še naprej. V Londonu pa sodijo, da je treba še pred razglasitvijo neodvisnosti doseči enakopravnost belih in črnih.

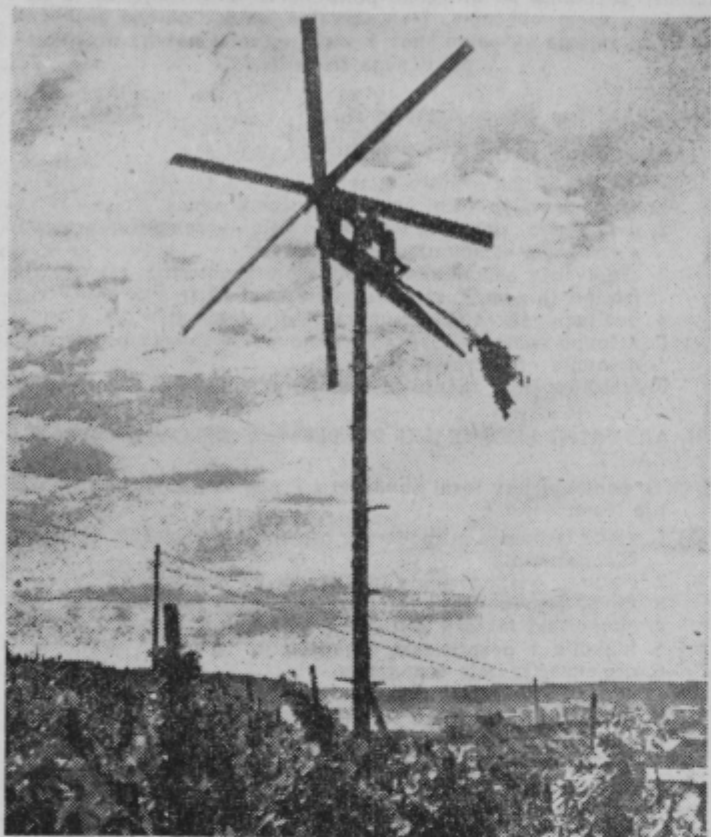
Tako se je konferenca končala brez uspeha, sam predsednik

Smith pa je zagrozil, da bo kar sam oklical »belo« neodvisnost ne glede na mnenje dosedanje kolonialne matic. Seveda je taka odločitev zelo tvegana, ker bo tako vlado priznalo prav malo dežel. In še več. Med tistimi, ki bi se odločili za priznanje take »neodvisnosti«, bi bile samo kolonialne sile tipa Portugalska, Španija in Južnoafriška republika.

Seveda je za svobodno afriški svet, ki bo v kratkem sedel na azijsko-afriško konferenco, izrednega pomena, če bo v osrčju Afrike nenadoma zrastle poleg Južnoafriške republike še ena trdnjava rasizma in reakcije.

V kombinatovih gorica je še vedno trgateg

V vinogradih Kmetijskega kombinata Ptuj v Halozah je še vedno trgateg. V raznih predelih Zavrča in Podlehnik je dnevno v trgovini nad 300 ljudi. Glasni so, da jih daleč slišite, in prijazni, ko jih nagovorite. Skaf za skafom se napolni in izprazni v puto, ta pa v kad na traktorski priklopi ali na tovornjaku in na putarjevi palici je vedno več zarez. Razvrščeni so po redih v vinogradu in trgajo grozdje po sortah. Vreme je še dokaj ugodno, zato so vsi dobre volje, pa ne samo zaradi lepega in obilnega grozdja, temveč tudi zaradi kozarčka, dveh starega vina, ki ga pri trgovini ne sme manjkati.

Stražar sladkega sadeža bo kmalu ostal brez dela

Vinogradniki, ki imajo manjše vinograde, so s trgovino končali v tednu pred 17. oktobrom in v nedeljo 17. oktobra. Tudi v njihovih vinogradih je bilo glasno in veselo, saj so se zbrali sorodniki, prijatelji in znanci. Prišli so pomagat, kot je že stara navada, da se oddoljujejo vinogradniki prijateljem za razne vpljudnosti med letom s »Povabil te bom v trgateg!«

Tudi v Gorci nad Podlehnikom bi bili delavci kombinata sami na vinogradniških hribih in med grozdem v vinogradih, če ne bi bilo v Gorci skoraj vsak dan raznih gostov iz Ptuja in okolice in iz zamejstva, ki se ustavijo pri kombinatovi sindikalni vili, tam posedejo na terasah ali v sobe za goste, poživljajo in popijejo steklenico dobrega vina. Nekateri se sprehodijo po cesti do hiše pod topolom ali do bližnjih hiš. Ogledujejo si lepoto Haloz, zlasti pa lepo urejene vinograde kombinata. Mladina se podi po hribovskih, odrasli pa grede, kakor jim je pač volja, hitro ali počasi. Ta ali oni seže po jagodi ali celo po grozdu in občudujejo prijeten okus. Več grozdja itak kupijo v vili ali ga naročijo že prej, zato ni potrebno, da bi oškodovali kolektiv. Klopotec na bližnjem hribu še vedno lepo poje. Vsa okolica je ena sama jesenska idila. Bele hišice s hribov vas vidijo na vsakem koraku kot čuvrli dragocenega grozdja in vas posvarijo: »To je naš pridelek, naš trud, naš kruh!« Različni ljudje to različno razumejo. Ta jagodo, drugi grozd, tretji več grozдов, četrti kostonje, peti orehe itd. in nekdo končno občuti, da je vsega manj, kot je zrastle. Vendar k sreči ne pridejo v Haloz vsi ljudje z avtomobili zato, da bi obirali pridelek, ki ga niso sami pomagali pridelati. Največ jih ostane v vili do časa, ko morajo nazaj na pot. Na mlizah ostanejo prazne steklenice, v kuhinji pa kup krožnikov z raznimi ostanki jestvin. »Lepo je tu v Gorci!« pravijo skoraj vsi in ni čudno, če je za mnoge, tudi za izumne, cesta v Gorco njihova izletniška cesta.

V Podlehniku, na sedežu obrata, je velika hidravlična stiskalnica s 4 menjalnimi koši. S traktorji privlačajo grozdje iz vinogradov naravnost k robalniku, ki bi zmlal dnevno tudi do 6 vagonov grozdja, če bi ga ljudje toliko nabrali. V 3 izmenah stisnejo dnevno 2-3 vagona mošta. Vodja izmene v stiskalnici Ivan Vratnik je dejal: »Letos dobro dela, ker spravijo grozdje iz kadi v robalnik, prejšnja leta pa so ga polnili s škafi iz kadi. Presipavanje v skafu sedaj ni potrebno. Manj je ročnega dela in učinek je mnogo večji.«

Sofar Jakob iz obrata »Slovenske gorice« je prispel s cisterno po mošt. Natočili so mu jo iz sodov v kleti, kamor teče mošt iz stiskalnice. Za prevoze polnih sodov mošta z avtomobili in traktorji v kleti v Ptuj polnijo v Podlehniku tudi manjše sode. Šef proizvodnje Franc Travnjak je dejal, da je za letošnje trgateg posebno razveseljivo, ker so pr-

saženi, nekateri bolj, drugi manj, odvisno pač od tega, kakšen mošt bodo pili in v kakšnem razpoloženju. In še ko bo mošt dozorel v vino, bo v Gorci še vedno živahno. »Saj bodo vedno tja pobili vsi, ki so radi v Halozah, pa najsi bo to delavec, profesor, učitelj, inženir, pravnik, književnik itd. Vsi radi posedejo okrog steklenice vina in zapojejo: »En hribček bom kupil, bom trsek sadil...«

Enako živahno in prijetno kot je okrog Podlehnik, je tudi okrog Zavrča in Mestnega vrha. Drugič mogoče še nekaj o trgovini na območju Zavrča, kjer je, kot pravijo pri kombinatu, enako živahno in veselo, saj je tudi tam lepo, čeravno ne preveč sladko grozdje.

V. J.

Nov zdravstveni dom v Ljutomeru odprt

17. oktobra 1965 je predsednik skupščine občine Ljutomer Franc Rajner odprl novi zdravstveni dom v Ljutomeru. Dvajset let je minilo, preden so se uresničile dolgoletne želje zdravstvenih delavcev, posebno pa še občanov ljutomerske komune oziroma Preleke. To je ena izmed velikih pridobitev za delovnega človeka v skrbi za njegovo zdravstveno stanje. Vrednost novozgrajenega objekta brez opreme znaša 130 milijonov dinarjev; 100 milijonov od te vsote je posojilo republiškega zavoda za socialno zavarovanje, 30 milijonov pa so zbrali zaposleni prebivalci ljutomerske komune v obliki dopolnilnega proračunskega prispevka v predzadnjih dveh letih. Vendar tudi zdravstveni dom kot organizacija s pičlimi sredstvi ni stal ob strani, temveč je vsa prihranjena sredstva vložila v opremo, da je nova zgradba vsaj delno opremljena. Če hočemo imeti učinkovito zdravstveno službo, so poleg dobrih strokovnih moči potrebni še sodobni tehnični pripomočki.

Poleg zdravstvenega doma je potrebno občanom in delovnim organizacijam omogočiti dobro in kvalitetno pitno vodo, kar je vsa leta sem že resen problem v ljutomerski občini. S pravičnim razumevanjem delovnih organizacij in najetja posoil iz republiških in drugih skladov bodo lahko tudi to premostili in zagotovili delovnemu človeku zdravo pitno vodo.

V ljutomerski občini je dobro organizirana zdravstvena in zobozdravstvena služba, ki jo opravljajo strokovno sposobni kadri, ki jim ljudje zaupajo.

Z razvojem zdravstvene službe na ljutomerskem območju je na otvoritveni svečanosti v širšem referatu seznanil udeležence dr. Ivan Kaukler, upravnik zdravstvenega doma Ljutomer, ki je celih 20 let po osvoboditvi bil sam vodja zdravstvene službe v teh krajih. On je tudi mnogo pomagal borbem in aktivistom NOB. Osem tednov je vihrala vojna skozi Preleko, na tem področju sta bila le dva zdravnik. Kljub slabi opremljenosti in pomanjkanju materiala je bilo v tem času opravljenih 15 večjih amputacij nog in 60 manjših kirurških posegov na poškodovanih udih ranjencev.

Nova šola pri Miklavžu

Na zadnji seji Občinske skupščine Ormož so odborniki po daljši in temeljiti obravnavi z glasovanjem določili prioriteten red gradenj novih šol v občini. Odborniki so se zavzemali za dve varianti. Manjšina je bila mnenja, da je potrebno najprej zgraditi šolo pri Tomažu, večji del pa se je zavzemal za Miklavž. Po vsestranskem obravnavanju je z glasovanjem zmagala večina, ki se je zavzela za gradnjo nove šole pri Miklavžu. Na splošno je obveljalo mnenje, da je gradnja osnovne šole pri Miklavžu nujno potrebna, saj je pouk v treh izmenah in v širši zgradbi. Glede šolskih prostorov ni boljše stanje tudi pri Tomažu, kjer so učilnice dotrajane, pretesne in dotraja šolska zgradba iz 18. stoletja. Celotne potrebe glede šolskih prostorov bo v občini proučila posebna strokovna komisija, ki bo dala svoje dokončno mnenje o krajih gradenj.

Cepprav občina nima sredstev za gradnjo šole pri Miklavžu, bodo naročili ustrezno dokumentacijo. Ta bo omogočila pravočasno najetje kreditov.

DR

Priprave na teden sodelovanja štirih sosednih komun

TEDEN BRATSTVA IN PRIJATELJSTVA BO RAZŠIRJENA OBLIKA KULTURNEGA TEDNA. IMENOVANA 9-ČLANSKA PROGRAMSKA KOMISIJA. ŠTIRI SOSEDNA KOMUNE VARAŽDIN, PTUJ, ČAKOVEC IN ORMOŽ POVEZUJEJO VSESTRANSKE POTREBE HITREGA GOSPODARSKEGA RAZVOJA.

V občini Ormož se že temeljito pripravljajo na Teden bratstva in prijateljstva, občin Varaždin, Čakovca, Ptuj in Ormož. Teden bratstva in prijateljstva bo prihodnje pomlad v Ormožu in ob tej priložnosti bodo razne športne in kulturne prireditve v okviru delovnih organizacij, društev in družbeno-političnih organizacij.

V Tednu bratstva in prijateljstva se bodo gostje iz sosednjih občin Varaždin, Ptuj in Čakovec seznanili s problemi in dosežki občine Ormož. Med ostalim

programom, ki ga bo sestavila 9-članska komisija, si bodo gostje ogledali govejo farmo v Središču, vinski klet v Ormožu, vinorodne in sadne plantaže ter ostale pomembnejše objekte v občini. Seznanili se bodo s kulturnim, gospodarskim in družbeno-političnim življenjem v občini, izmenjali dosežke in izkušnje in napravili več prijateljskih srečanj.

Dosedanji uspehi prijateljskega sodelovanja med sosednjimi štirimi občinami kažejo, da je treba to medobčinsko sodelovanje še poglobiti na vseh področjih, kulturnega, gospodarskega in družbeno-političnega življenja. Namen prijateljskega sodelovanja je bil v celoti dosežen, v prihodnjih letih pa ga nameravajo še razširiti in s tem vsestransko koristiti pri nadaljnjem razvoju gospodarstva v sosednjih komunah.

Vse štiri sosedne občine iz dveh republik imajo enake ali podobne probleme s socializacijo na vasi, v razvijanju industrije, v pospeševanju gospodarskih dejavnosti, kulturno-prosvetni problemi se bistveno ne razlikujejo. Občini Ormož in Varaždin imata problem gradnje novega mostu čez Dravo v Ormožu, vprašanje obdavečevanja, odkupne politike zemlje in kmetijskih pridelkov, zdravstvene službe in podobno. V občini Ormož je zaposlenih nad 200 ljudi iz občin Varaždin in Čakovca, iz ormoške komune pa precej v Ptuj in drugod.

Vsestransko sodelovanje štirih občin koristi pri nadaljnjem gospodarskem in ostalem razvoju komun.

Teden bratstva in prijateljstva bo razširjena oblika kulturnega tedna. V tem času v Ormožu

predvidevajo revijo gledaliških skupin, pevskih zborov, razstavo otroških risb in koncert glasbene sole. V Tednu bratstva in prijateljstva bodo nastopile skupine iz Čakovca, Varaždina in Ptuja. Medobčinski odbor za prijateljsko sodelovanje letos namerava razširiti sodelovanje na pet občin. To bo doseženo, ko bo v prijateljsko sodelovanje pristopila tudi občina Ljutomer.

Za sestavo programa Tedna bratstva in prijateljstva so v občini Ormož imenovali devetčlansko programsko komisijo, ki bo skrbela za pripravo in realizacijo programa. V komisijo so imenovani: Mimica Pišek, Stane Stanič, Ivanka Pučko, Rudi Barborer, Alojz Balazič, Zlatko Kovčič, Anton Praprotnik, Edvard Fajek in Jože Kuček.

Prihodnje pomlad bodo delavske športne igre del programa Tedna bratstva in prijateljstva. Tekmovanja bodo organizirali v malem nogometu, rokometu, odbojki, strelstvu in v šahu. Organizacija tekmovanja bo enaka kot v letu 1965. V Ormožu bodo nastopale tudi športne skupine iz Čakovca, Ljutomera, Varaždina in Ptuja. Iz vsake občine bo nastopila po ena športna skupina.

Rokometna ekipa Ormož tekmuje v slovenski, rokometiški iz Velike Nedelje pa v štajerski ligi. Ti uspehi predstavljajo velik uspeh kvalitetnega športa v občini Ormož. Čeprav se obe ekipi srečujeta s precejšnjimi finančnimi težavami, njihovi uspehi tekmovanj niso zavidljivi. Obe ekipi potrebujejo finančno pomoč iz proračuna Občinske skupščine Ormož.

Teden bratstva in prijateljstva pomeni za štiri sosedne komune zблиževanje, izmenjavo izkušenj, sodelovanje na vseh gospodarskih in negospodarskih področjih v duhu vsestranskega napredka.

R. D.

Bogat pridelek v vinogradih KK Ptuj

KRATKE VESTI IZ TGA

Delavski svet TGA je sprejel začasne sklepe, ki urejajo sprejemanje delavcev na delo v podjetju, letne dopuste in višino nadomestila osebnega dohodka med letnim dopustom, odgovornost delavca za kršitev delovne dolžnosti in organe za pregon in izrekanje vzgojnih ukrepov ter prenehanje dela delavca v delovni organizaciji. Da bi se s temi začasnimi sklepi seznanili vsi člani kolektiva, so bili v celoti objavljeni v prilogi tovarniškega časopisa ALUMINIJ.

Na predlog uredniškega odbora tovarniškega časopisa bi naj v TGA poskušali združiti kakšno delovno mesto in odpreti delovno mesto urednika tovarniškega časopisa, seveda tako, da ne bi povečali zasedbe. Uredniški odbor je namreč ugotovil, da ni več možno zbrati pravočasno material za redno izhajanje časopisa in je predlagal, da bi morali imeti v podjetju človeka, ki bi skrbel v prvi vrsti za časopis.

Z malicami je bil do nedavnega še vedno precejšen problem, saj so pred bifejem stali nekateri v vrsti tudi po eno uro, preden so prišli na vrsto. Zato bi naj v bodoče delili hladen obrok tako, da ne bo prišlo do izgubljanja časa zaradi čakanja. Sklenjeno je tudi, da bodo v bo-

doče ob vsakem spreminjanju cen malicam člani kolektiva plačali 55 odstotkov vrednosti, podjetje pa 45 odstotkov cene obroka.

Nedavno je prišlo prvič po sprejetju začnih sklepov o delovnih razmerjih do tega, da je delavski svet moral izključiti iz kolektiva delavca, ki si je na nedovoljen način prilastil družbeno imovino. Čeprav je sama vrednost odnesenih predmetov bila sicer minimalna (okrog 20.000 din), organi samoupravljanja niso mogli zavzeti drugačnega stališča kot izključitev iz podjetja, kot je to v skladu z določili 3. točke začasnega sklepa za kršitev delovne dolžnosti in organov za pregon in izrekanje vzgojnih kazni.

F. M.

JOHNSON DO KONCA LETA BOLNIK?

Okrevanje predsednika Johnsona po operaciji je nekoliko počasnejše kakor so pričakovali. Predsednik Johnson je še vedno v postelji. Zdravstvi so izjavili po predsednikovem predstavniku za tisk, da Johnson ne bo mogel de lati s polno silo vse do konca leta. Počasno okrevanje predsednika Johnsona je v Washingtonu vzbudilo določeno mero zaskrbljenosti, zlasti zato, ker je predsednik doživel pred desetimi leti hud srčni na pad.

SODNI PROCES PROTI ESESOVSKIM ZLOČINCEM

Pred porotnim sodiščem v Bochumu v Zahodni Nemčiji se je začel proces proti trinaajstim pripadnikom nacistične varnostne službe zaradi množičnih umorov, ki so jih zagrešili med drugo svetovno vojno na Poljskem. Glavni obtožence Heinrich Homann je bil pri poveljstvu krakovske varnostne službe šef policijske postaje v Novem Zacu, kakih 89 kilometrov jugovzhodno od Krakova. Ta zločinec je bil vse do leta 1960 na svobodi, zaposlen kot omočni delavec v Bochumu. Homanna in njegove pomočnike dolži obtožnica umora najmanj 17.000 Židov.

Obtoženci so zbirali židovsko prebivalstvo iz okolice Novega Zaca in pri tem ubili dva tisoč ljudi. Blizu petnajst tisoč judi so avgusta 1942 poslali v taborišče smrti, kjer so bila zvrzinski pobili. Predvidevajo, da bo sojenje trajalo nekaj mesecev.

Za večjo povezanost med učitelji in starši

Reševanje vzgojnih problemov šoloučiteljskega je še vedno prepuščeno v glavnem šoli, čeprav ta ni edini vzgojni činitelj. Za reševanje problemov učencev so predvsem poklicani poleg učiteljev še starši. Ti morajo biti vzgojna sila, ki usmerja, vzgaja in neguje otroka. Opaža se, da ni dovoljne povezave med šolo in starši in da nekateri starši nimajo dovolj poslušna za vzgojo svojih otrok. To je večkrat razumljivo, če obojestranska zaposlitev staršev onemogoča večjo povezavo med šolo in domom. Roditeljski sestanki se dobro uveljavljajo in so najbolj oblikovana za razčiščevanje problemov in ob tej priložnosti lahko učitelji vplivajo na starše opozorilno in vzgojno. Program roditeljskih sestankov naj bo prežet z vzgojnimi predavanji. Dosedanji roditeljski sestanki so bili bolj informativnega značaja, na katerih so bili starši seznanjeni z ocenami učencev. Vendar imajo ti sestanki širši pomen. Na njih bi morali smejeje obravnavati kadrovske, vzgojne in socialno varstvene probleme, ki zadevajo kolektiv učiteljev. Starši bi morali tesno sodelovati s šolo, se zanimati za njene probleme in drugo.

Vzgojni problemi izvirajo iz neurejenosti domačega okolja in nepravilnega odnosa staršev do šole. Posledica je mladinsko prestopništvo, tatvine, pretepanje, goljufija, potepanje in podobno. V družinah, kjer botruje alkohol, se starši manj zanimajo za

svoje otroke od onih, kjer pijejo manj alkoholnih pijač. V minulem šolskem letu je bilo največ tatvin v osnovni šoli Miklavž.

Šolske probleme je moč reševati ob večjem sodelovanju staršev in s tem preprečevati razmah pokvarjenosti med mladino.

Kaj jim mar veter,

tudi če so lasje kuštravi in zvezek, kot bi ga hotelo odnesti! Dijakinja se niso ozirale na to ter pridno beležile, listale po knjigah in se učile v ptujskem muzejskem parku. Le po naključju mi je uspelo, da je ena izmed njih poklonila moji kameri pogled in nasmeh. Ko bi bili vsi mladi tako vneti za učenje!

J. Bezjak

PRED CILJEM

Pred tremi leti je bil v Kidričevem na željo mnogih članov delovnega kolektiva TGA ustanovljen oddelk ESS za odrasle. Čeprav je iniciativa za ustanovitve tega oddelka prišla na pobudo članov kolektiva iz TGA, je oddelk obiskovalo tudi pre-

cej članov iz drugih delovnih kolektivov. Pri organiziranju ni šlo vse tako gladko, kot je bilo zamišljeno. Največ težav je bilo v tem, ker ni uspelo pridobiti večjega števila slušateljev. Mnogo je doprinesel temu nepopoln pravilnik o delitvi OD v TGA, nekaj pa tudi leta starosti nekaterih članov kolektiva in pa seveda precej obširna snov za študij, ki je marsikateremu odvzela pogum že kar na začetku, tako da so ostali zares le najvztrajnejši. V začetku je bil oddelk pod nadzorstvom ESS iz Ptuja, vendar pa je že po 3 mesecih prišlo do nesoglasij z upravo šole v Ptuj zaradi finančnih vprašanj. Oddelk si je poiskal drugega pokrovitelja, in sicer ESS iz Murske Sobote, ki je nudila oddelku vso potrebno pomoč. Oddelk je prišel s 44 slušatelji, ob koncu tretjega letnika pa jih je bilo le še 18. Vendar so vzroki za to tudi v precej visoki šolnini, ki znaša v drugem letniku povprečno 7300 dinarjev, v tretjem pa celo že 8400 dinarjev, česar pa nekateri niso zmogli in so odstopili od nadaljnjega šolanja. Pri iskanju pomoči pri gospodarskih organizacijah, v katerih so bili zaposleni nekateri slušatelji, pa so našli v glavnem na nerazumevanje. Največ razumevanja glede pomoči je pokazal delovni kolektiv TGA, vendar pa, razumljivo, le za svoje člane. Čeprav so slušatelji prestali precej grenkih ur in so skoraj vsi imeli pri nekaterih izpitih majhne spodbude, so vztrajali do konca ter so sedaj pred zaželenim ciljem. Gotovo bodo tudi pri zaključnih izpitih uspešni, ter bodo dosegli svoj cilj — srednješolsko izobrazbo, ki jim bo bogato obrestovala njihovo vztrajnost, ki so jo pokazali v treh letih.

-ko

R o k o m e t

STAJERSKA ROKOMETNA LIGA

KOVINAR : DRAVA 17:11 (7:4)

Derbi 6. kola SRL na Tezmem je pripadel Kovinarju, ki je tako zadal prvi poraz ptujskim rokometšem po petih zaporednih uspehih.

Kovinar je bil ves čas tekme v vodstvu in dosegel lepo zma-

go po zaslugi razpoloženega dirigenta Vrlepa, ki je bil problem številka 1 za cono Drave. Ko smo že pri obrambi Drave, naj povemo, da je igrala zelo raztrgano; bilo je vse polno presledkov, sluknje, da domači napadalcu niso imeli težkega dela.

Da je bila nesreča še večja, se je tik pred začetkom tekme poškodoval vratar — Magdalenc in ni mogel nastopiti. Zamenjal ga je Nežmah, ki pa ni imel najboljšega dne. Poraz je bil tako že v začetku neizbežen, vendar ne moremo mimo izredno slabe igre posameznikov, ki so dopuščali predvsem domačim krilom, da so prodirali po mili volji do kazenske črte in dosegala zadetke. Ptujčani so igrali v napadu slabo, počasi in neučinkovito.

Sodil je Marko iz Maribora pred okrog 200 gledalci, ki so se vedli vse prej kot kulturno.

Drava je kljub porazu na prvem mestu.

V zadnjem kolu bodo gostovali v nedeljo, 24. oktobra na stadionu ob Ormoški cesti rokometši iz Velike Nedelje.

GOSPODARSKA REFORMA

IN ŠPORT

Gospodarska reforma je prinesla nov veter v telesnovzgojno in športno delovanje, ki bo marsikje pomagal z mnogimi kar športu ne dela čast in ga morda celo ovira pri razvoju v širino. Toda medtem ko so bili ljudje, ki skrbijo za to družbeno dejavnost, prepričani, da bo reforma materialno le deloma prizadela telesno vzgojo, so na nekaterih občinskih skupščinah menili, da je šport najbolj primerna dejavnost, ki jo lahko označijo za skrito rezervo. Torej za stvar, ki naši skupnosti ni kdo ve kako potrebna. Posledica takega gledanja je bila, da so telesnovzgojnim forumom celo za polovico zmanjšali že tako skromne dotacije in s tem skoraj onemogočili njihovo družbeno koristno delo. Ko so se v takih občinah odločili za občutno zmanjšanje podpor, so imeli verjetno v mislih nekatere negativne pojave, do katerih je prišlo v zadnjem času v našem neamaterskem nogometu, povsem pa so pozabili na tisoče in tisoče pionirjev, plavalcev, mladincev in mladink, ki jim je telesnovzgojno delovanje življenjska potreba.

Medtem ko so restrikcije občinskih proračunov na škodo tekmovalnega športa do neke mere razumljive, pa ne moremo in ne smemo privoliti v tolikšno zmanjšanje dotacij, da bi to onemogočilo osnovno telesnovzgojno dejavnost naše mladine. Taka politika občinskih skupščin do telesne vzgoje je ne le zgrešena, temveč tudi kratkovidna, kajti v tem primeru telesna vzgoja ne more biti skrita rezerva.

Naročajte
Tednik

LUNINE SPREMENBE IN VREMENSKA NAPOVED ZA ČAS OD NEDELJE, 24. OKTOBRA, DO NEDELJE, 31. OKTOBRA 1965

Mlaj bo v nedeljo, 31. oktobra, ob 15.11.

Napoved vremena: spremenljivo vreme bo. Oblačno, vmes nekaj dežja in mrzel veter. Dnevne temperature bodo okrog 10 stopinj Celzija. Nočne temperature bodo od — 5 do + 2 stopinj C.

Alojz Cestnik

MESTNI KINO PTUJ

predvaja 22. in 24. oktobra t. l. ameriški barvni kinemaskopski film CHOMANCHEROSI; 25. t. m. italijanski film OSEM IN POL; 26. in 27. t. m. ameriški barvni film POSLEDNJI SOMRAK; 28. t. m. francoski kinemaskopski film LANSKO LETO V MARIENBADU.

KINO ORMOŽ

predvaja 23. in 24. t. m. ameriški film ŽIVIM ZATE; 27. t. m. ameriški film ZORO MASČEVALEC.

KINO TOMAŽ PRI ORMOŽU

predvaja 24. t. m. francoski film OBSODBA.

Člani Zveze sindikatov občine Ptuj!

Člane sindikatov, sindikalne podružnice in izvoljene delegate za IX. občni zbor obveščamo, da je IX. občni zbor Občinskega sindikalnega sveta Ptuj, ki je bil sklican za 23. oktober 1965, preložen na 18. december 1965. Dnevni red in gradivo za IX. občni zbor bo dostavljeno vsem delegatom in sindikalnim podružnicam v novembru 1965.

Predsedstvo
Občinskega sindikalnega sveta
Ptuj

RAZPIS

Center za družbeno izobraževanje pri Delavski univerzi Ptuj

RAZPISUJE

intenzivno obliko za družbeno-politično izobraževanje, ki je namenjena vsem občanom. Izobraževalna oblika obsega približno 80 ur in zajema aktualno snov z vseh področij našega družbeno-političnega življenja.

PROGRAM ima pet poglavij in sicer:

I. AKTUALNI PROBLEMI SAMOUPRAVLJANJA.

To poglavje ima sledeče teme:

1. samoupravljanje kot osnovni družbeni odnos;
2. dohodkovni sistem in delitev po delu — neločljivo povezan s sistemom samoupravnih odnosov;
3. urejanje samoupravnih odnosov z notranjo zakonodajo (statuti in pravilniki) — samoupravni akti;
4. institucionalizacija samoupravljanja (oblike);
5. delovne enote — v sistemu samoupravljanja (v proizvodnji delovnih organizacij);
6. izobraževanje, znanje in samoupravljanje.

II. AKTUALNI EKONOMSKI PROBLEMI V DELOVNI ORGANIZACIJI.

To poglavje je v tesni povezavi s I. poglavjem in ima naslednje teme:

- A) 1. vloga in pomen gospodarske organizacije v našem ekonomskem sistemu;
2. rezultati gospodarjenja in ekonomska merila;
3. vloga delovne organizacije v razširjeni reprodukciji;
4. ekonomski faktorji delovnega procesa;
5. funkcije v gospodarski organizaciji;
6. organizacija dela v podjetju;
7. delitev dohodka in čistega dohodka;
8. zaključni račun v gospodarski organizaciji;
9. stroški v gospodarski organizaciji;
10. nagrajevanje po delu.
- B) 1. Problemi gospodarjenja.

III. AKTUALNI PROBLEMI KOMUNE IN DELOVNE ORGANIZACIJE.

Teme so naslednje:

1. relacija: delavec—delovna organizacija—komuna;
2. komuna v novih razmerah gospodarjenja;
3. družbene službe v komunalnem sistemu;
4. komuna kot temeljna družbeno-politična skupnost.

IV. MESTO IN VLOGA SUBJEKTIVNIH SIL V SISTEMU SAMOUPRAVLJANJA.

1. Družbeno politične organizacije kot sestavni del socialističnega družbenega sistema, kot nosilke družbenega razvoja in socialističnega družbenega razvoja in socialistične demokracije.
2. Temeljna načela delovanja in organiziranja komunistov v sistemu samoupravljanja.
3. Informiranost v sistemu samoupravljanja.
4. Nekateri problemi delovanja organizacij SZDL v komuni.
5. Sindikati kot samostojna družbeno-politična organizacija in njihova vloga v celotnem sistemu organiziranega družbeno-političnega delovanja ob spremenjenih odnosih v strukturi delavskega razreda.
6. Mlada generacija in naš družbeni razvoj.

V. SODOBNI SVET.

To poglavje ima naslednje teme:

1. Razvojne tendence sodobne svetovne skupnosti in njena osnovna nasprotja.
2. Ekonomsko-družbena gibanja v svetu po II. svetovni vojni.
3. Svet in orožje.
4. Sodobna nacionalno-osvobodilna gibanja.
5. Integracijski proces v svetu.

Začetek predavanj v Centru za družbeno izobraževanje bo najverjetneje med 10. in 15. novembrom in sicer v Ptuj. Predavanja bodo dvakrat tedensko po tri ure v popoldanskem času.

Predavanja oziroma izobraževalne oblike bodo potekale po sodobnih metodah ter bosta vsako temo skupinsko obravnavala najmanj dva predavatelja, ob vsaki obliki pa bodo tudi seminar-ske oblike, skupinsko delo in tribune.

Prijave za vpis sprejemajo:

- Občinski sindikalni svet Ptuj in vse sindikalne podružnice,
- Občinski komite ZKS Ptuj in vse osnovne organizacije ZKS,
- Občinski komite ZMS Ptuj in vsi mladinski aktivni ZMS,
- Občinski odbor SZDL Ptuj in vse krajevne organizacije SZDL,
- Delavska univerza Ptuj.

Center za družbeno izobraževanje — Delavska univerza Ptuj.

Alberto Moravia

Tako je šlo nekaj mesecev, morda še dlje. Nekega dne pa, ko naju je Italija kot vedno zapustila v Terracini, sva v Neaplju dobila nalog, da morava storiti in se, ne da bi prespala, takoj vrniti v Rim. Bilo mi je hudo, kajti za naslednje jutro sem bil domemben v Italijo. Toda ukaz je ukaz! Tako sem takoj sedel za krmilo in Palombi je začel smrčati. Do Itrija je šlo vse v redu, ker je cesta polna ovinkov, in ponoči, kadar je človek utrujen, ga prav ovinki prisilijo, da ne zatise oči. So torej angeli varuhi vseh soferjev. Toda za Itrijem, pri oranžnih gajih v Fondiju, me je prevzel spanec in da bi ga pregnal, sem začel koncentrirano misliti na Italijo. In vzlic temu mi je bilo, kot da se mi misli vedno bolj zapletajo. Nenadoma, dobro se še spominjam, sem si rekel: »Na srečo lahko mislim nanjo in ostanem buden... sicer bi bil že zdavnaj zaspal.«

Toda v resnici sem res bil zaspal in misel sem izrekel v spanju, ne pa v budnosti. Spanec mi

je dal, da bi še globlje in bolj brezskrbno spal. V istem trenutku sem začutil, da je tovornjak skrenil s ceste in pristal v jarku. Za seboj sem zasiljal hrušč. Tudi priklonik je zdrsel s ceste. Ker pa sva vozila počasi, nisva imela škode. Ko pa sva izstopila, sva videla, da se je bil priklonik prevrnil. Kolesa so bila v zraku in ves tovor koč, ki so bile namenjene za strojenje, je ležal v jarku. Bilo je temno, brez lune, vendar je bilo na nebu polno zvezd. Na srečo sva s Palombijem bila že prav blizu Terracine: na desni je bil hrib, na levi, onstran vinogradov, pa se je razprostiralo temno, mirno morje.

Palombi je rekel samo: »No, to si pa lepo napravile!« Nato pa je dodal, da morava v Terracino po pomoč. Odšla sva peš, saj je bilo le nekaj korakov daleč, toda ker sva ravno bila pred Terracino, je Palombi, ki je vedno mislil le na hrano, rekel, da je lačen... Do prihoda reševalnega vozila z žerjavom je še daleč, zato je po njegovem mnenju bi-

lo bolje, da greva v kako krčmo. In tako sva se odpravila na iskanje primernega lokala. Toda polnoč je že minila in na okroglem, ob bombardiranju preluknjanem trgu, je bil zaprt tudi že zadnji bife. Zavila sva v uličico, ki je menda vodila k morju. Kmalu sva zagledala osvetljen napis. Polna upanja sva pohitela. Bila je res gostilna. Toda rolete so bile že na pol spuščene, kot da je tudi tu že zaprto. Vrata so bila steklena. Rolete dala šip ni so pokrivala, tako da sva lahko pokukala noter. Palombi se je sklonil, jaz pa za njim. Zagledala sva točilnico skromne podeželske krčme z nekaj mizami. Stoli so bili narobe obrnjeni na mizah in Italija, oborožena z metlo in predpasnikom okrog bokov, je z veliko naglico čistila pod. Za točilno mizo čisto v kotu sobe pa je sedel grbavec. Veliko grbavcev sem že videl, tako strašnega pa še ne, saj mu je grba molela prek glave.

Z rokami na obrazu je opazoval Italijo s svojimi črnimi, hu-

dobnimi očmi. Mirno ji je nekaj zaklical. Stopila je k njemu, odložila metlo, mu ovila roko okrog vratu in mu dala dolg poljub. Nato je spet prišla za metlo in zaplesala po lokalu. Tedaj je grbavec vstal s klopi. Bil je videti kot kakšen mornar. Nosil je sandale, modre, izlizane lanene hlače, kot jih nosijo ribiči, poleg tega pa še srajco á la Robespierre. Stopil je k vratom in hitro sva odskočila. Odprl jih je in potegnil roletno do tal.

Da bil priklonik zbehanost, sem rekel: »Le kdo bi si mislil kaj takega!« In Palombi je odgovoril z grenkobo, ki me je presenetila: »Hja...« Sva sva do neke garaže, nato pa sva prebila ostanek noči s tem, da sva uredila tovornjak in naložila kože. V jutranjem mraku, ko sva vozila proti Rimu, je Palombi, prvič odkar sem ga poznal, sam spregovoril:

»Si videl, kaj mi je storila ta čarovnica Italija?«

Kot omamljen sem vprašal: »Kaj neki?«

»Potem ko je tako lepo ravnila

z menoj in me je pri vožnjah tja in nazaj držala za roko, sem ji rekel, da bi se rad poročil z njo... Bila sva tako rekoč zaročena, mar ne?... Zda pa tale grbavec...«

Osupnil sem, rekel pa nisem nobene. Palombi je nadaljeval: »Lepa darila sem ji dajal. Veri-ko s koralami, svileno ruto, lakste čevlje...« Ja, res sem jo imel rad in tudi primerna je bila zame... brezsrčno, nevaležno bitje je...« Še je govoril, počasi, kot sam zase, v blede jutranji svetlobi, ko sva drdraje vozila proti Rimu. Preostalo mi ni nič drugega, kot da sem pomislil, da naju je Italija prevzela, da bi si prihranila denar za vozovnice do Rima. Zgalo me je, ko sem poslušal Palombija govoriti iste stvari, ki bi jih lahko pripovedoval tudi jaz. Pri tem pa se mi je vse to, kar je prišlo iz ust, ki sicer niso znale govoriti, zazdelo smešno. Nazadnje sem mu surov rekel: »Daj mi že mir s to žensko! Utrujen sem, rad bi spal...«

Toda revček je odgovoril: »Ampak nekatere stvari enostavno boljlo.« Nato pa je molčal do Rima.

Mesece nato sem bil žalosten. Cesta je zame postala kot preji brez konca in kraja, nekaj grenkega, kar je treba dvakrat na dan požeti in spet izplutiti. Kar me je vodilo k odločitvi, da sem spremenil poklic, je bilo, da je Italija ob neapeljski cesti odprla gostišče z napisom: »Sestajališče voznikov tovornih vozil.«

Lep kraj za sestajanje. Stotine kilometrov mora prevoziti, da pride do Italije. Midva s Palombijem nisva nikoli zavila tja. In vendar, tako me je bolelo, da bi videl Italijo, kako ji grbavec podaja kozarce in pivske steklenice, da sem zapustil svoje službeno mesto.

Tovornjak z napisom »Zivela Italija« in Palombijem za volanom pa še vedno vozi.

Prev. B. B.

Voznik tovornjaka

Cehi - pravne skupnosti obrtnikov

Cehovski red lončarskega ceha v Ptuj iz l. 1577

Najstarejši ohranjen cehovski red ptujskih cehov sta potrdila mestni sodnik in mestni svet mesta Ptuja 8. III. leta 1577 in ga opremila z navadnim pečatom mesta Ptuja. Ta predstavlja vitkega pešca (sv. Jurija), ki ubija zmaja.

Iz tega cehovskega reda podajamo nekaj določil, ki so značilna za cehovsko ureditev obrtniškega stanu v srednjem in novem veku.

1. Nihče ne sme opravljati lončarske obrti v mestu samem ali znotraj pomirja (najbližje mestne okolice), ako ni prej od mestnega sodnika v redu prejel meščanskih pravic.

2. Ako pomočnik zbolí in se zaradi siromaštva ne more vzdrževati, mu je treba pomagati z denarjem bratovščine. Ko pomočnik zopet ozdravi, naj bratovščini vrne dano posojilo.

3. Mojster ali pomočnik, ki izreče bogokletje, ki psuje ali kolne, zapade kazni dveh funtov voska v korist bratovščine. Tisti, ki tako bogokletje posluša in ga takoj ne prijavi, je prav tako kaznovan z globo dveh funtov voska.

4. Pomočniki ne smejo med seboj igrati za denar. Igralci za denar in gledalci, ki niso prestopka prijaviteli, so kaznovani v korist bratovščine s kaznijo pol funta voska.

5. Pomočnika, ki pripelje v hišo svojega mojstra — tam stane — sumljivo žensko ali ki sicer uganja nespodobne stvari, mora mojster pri svoji meščanski časti in pod pretnjo stroge kazni prijavititi in ne sme trpeti v svoji hiši nečistovanja.

6. Ako mojster ali pomočnik sedi (v gostilni) pri vinu, ne sme dati nobeni navadni deklini piti. Če je komu to dokazano, zapade kazni enega funta voska.

7. Tudi naj ne skuša noben mojster drugemu mojstru izva-biti pomočnika (k sebi na delo). Vsakdo, ki se mu kaj takega dokáže, zapade kazni štirih funtov voska v korist bratovščine.

8. Vsak pomočnik naj vsako nedeljo daruje v blagajno bratovščine po en denarič. Od tega zbranega denarja se krijejo stroški za dostojen in krščanski pogreb, ako umre kak mojster ali njegova žena. Isto velja, ako umre kak pomočnik.

9. Ako pomočnik ali mojster skriva odtisne drugemu mojstru njegov model (vzorec) in se

to zve, je krivec kaznovan v korist bratovščine z globo desetih funtov voska.

10. Mojster, ki noče več zaposlovati pomočnika, mu mora osem dni prej odpovedati. Mora pa navesti zadovoljiv razlog; brez tega ne sme nikogar odpustiti.

11. Ako nastane med mojstrom in pomočnikom spor zaradi plačila ali iz drugih vzrokov, kar ni primerno za ceh, mora mojster ali pomočnik prijavititi zadevo cehovskemu mojstru, ki nato spor na miren način pravna ali reši.

12. Ako pride lončarski pomočnik od drugod in noče verjeti noločilom naše bratovščine in obrtnega reda, mu je treba to pismo prebrati, da ga sliši. Ako še tudi nato nastopa proti redu našega ceha, ne sme tukaj v mestu Ptuj dobiti zaposlitve v svoji stroki.

13. Mojster ali pomočnik, ki je poklican, da pride na sedež bratovščine ali kam drugam v važni in nujni zadevi, pa se temu klicu ne odzove, je kaznovan: mojster z globo enega funta, pomočnik z globo pol funta voska. Tudi mora najstarejši pomočnik pomagati cehovskemu mojstru prižgati in ugasniti sveče, kadar je to potrebno.

Izpred sodišča Namesto k poroki v smrt

Franc Stelcar je ubil Franca Danka teden dni pred poroko. Franca Stelcarja, priučenega mizarja iz Smolincev pri Čerkvenjaku, je obsodilo Okrožno sodišče v Mariboru na 8 let in 1 mesec strogega zaporar zaradi uboja.

Obtoženi je bil 15. junija letos s svojo družino na obisku pri starših. V popoldanskim urah se je vračal proti domu in srečal na poti proti Smolincem Franca Danka in njegovo zaročenko, ki sta vabila sorodnike in znanke k svoji poroki. Le-ta naj bi bila že naslednjo soboto. Družba je skupaj nadaljevala pot in se ustavila v sadovnjaku Dankovih znanecv. Tu so vsi skupaj posedli in se pričeli napajati z žganjem. Beseda je dala besedo in med Stelcarjem in Dankom se je brez pravega vzroka razvil prepir. Danko je pričel očitati obtoženemu, da ga je nekoč pred leti na paši napadel in ga udaril s kolom po glavi. Preprič se je vse bolj stopnjeval. Danko je pričel riniti za Stelcarjem, ga grabiti za rokave in kravato, dokler ni le-tega minilo potrpljenje. Iz žepa je

14. Mojster ali pomočnik naše obrti, ki se hoče kot šušmar (nečlan ceha) naseliti kje v mestu, trgu ali na deželi in delati svojo obrt, se mora prej prijaviti našemu cehu v Ptuj in se z nami pogoditi.

Vsak pomočnik, ki pride semkaj v mesto od drugod in bi rad tukaj delal, naj povpraša po cehovskem mojstru in naj gre tukaj v prenočišče (cehovskih potujočih pomočnikov). Cehovski mojster ga naj nato pošlje k mojstru, ki potrebuje pomočnika. Dokler pomočnik ne dobi mojstra, prejema od ceha po tri krajcarje dnevno, da si ne bi sam poiskal dela, kjer bi hotel. Izjema velja za čas »vandranja«.

15. Lončarski pomočnik, ki hoče postati mojster, mora tukaj delati eno leto po določilih ceha. Kdor se tukaj oženi, mora napraviti mojstrsko delo. Kdor pa vzame mojstrovo hčerko za ženo, napravi samo polovico mojstrskega dela.

16. Novi mojster mora pripraviti v čast mojstrom slavnostno kosilo z ne več kot dvanajstimi jedmi, ki morajo biti dobro in skrbno pripravljene in skuhanе. Tudi mora poskrbeti za primerno poskušajo vina.

AK — Zgodovinski arhiv, Ptuj

Večje zavzemanje za strokovno in družbeno-politično izobraževanje

Delavska univerza Ormož ob pričetku letošnje izobraževalne sezone

Leta 1959 je bila v Ormožu ustanovljena delavska univerza za potrebe dopolnilnega izobraževanja odraslih v občini. Dopolnilno izobraževanje je namenjeno širšemu krogu ljudi, ki nimajo za svoje delo ustrezne izobrazbe. Bila je osnovana za potrebe proizvajalcev, da bi si pridobili več strokovnega in družbeno-političnega znanja, s katerim bi uspešneje delali na svojih delovnih mestih, odločali v samoupravnih organih in več doprinali za hitrejši napredek podjetja in komunne.

Izobraževanje je nenehni proces vplivanja v učen in vzgojnem smislu, za odrasle je ta proces posebej pripravljen z učno vzgojnimi oblikami in metodami dela, ki odraslemu slušatelju približajo učno in vzgojno gradivo. Delo Delavske univerze Ormož je v treh sektorjih: družbeno-ekonomski sektor, strokovni in splošno-poljudnoznanstveni sektor.

Z družbeno-ekonomskim sektorjem DU slušatelje izobražuje v družbenem smislu. Vse družbeno dogajanje je pri nas istočasno tudi vprašanje dela, delovnih organizacij, notranjih odnosov, samoupravljanja, nagrajevanja po učinku in drugo. Zato je družbeno vzgoja tudi ekonomska vzgoja.

Socialistična demokracija je kot nujnost in zgodovinska zakonitost pospeševala družbeni razvoj tako daleč, da je samoupravljanje na vseh področjih postalo imperativ sedanjega časa. Proizvajalec mora biti pripravljen na pravice in dolžnosti, ki mu jih dajejo samoupravne pravice, pri tem pa ne sme pozabiti na naloge. Družbeno izobraževanje je osnova za nadaljnje izobraževanje. Glavni poudarek družbenega izobraževanja je v pretekli izobraževalni sezoni na območju občine bil na večerni politični šoli, ki je imela osem oddelkov. V šolo se je vpisalo 200 slušateljev in uspešno končalo 123. Triletno obdobje trajanja večerne politične šole je dalo dobre rezultate. To se odraža predvsem v večji aktivnosti samoupravnih organov, družbeno-političnih organizacij, v večjem razmišljanju in reševanju problemov, v popolnejšem iskanju notranjih rezerv, v povečani produktivnosti dela, v večjem zavzemanju zaposlenih in v drugem.

Strokovno izobraževanje postaja v občini vedno pomembnejše. Več sto odraslih in mladine je brez popolne osemetke, mnogo zaposlenih pa brez ustrezne šolske izobrazbe. V zadnjih petih letih v občini Ormož ni dokončalo popolne osemetke približno 900 mladincev in mladink, ki ne morejo dobiti ustrezne zaposlitve in strokovnosti. DU je tista ustanova, ki skrbi za strokovno usposabljanje delovnega človeka. DU Ormož svoje poslanstvo v celoti opravlja in se vsestransko zavzema za prosvetljevanje delovnega človeka. Nekatere delovne organizacije v občini še vedno nimajo dovolj razumevanja za izobraževanje članov svojega kolektiva, kar neugodno vpliva na nadaljnji razvoj delovne organizacije.

V minulem šolskem letu so na območju občine delovali štirje oddelki osnovne šole za odrasle. Kaže, da nekateri občani nimajo dovolj zanimanja za strokovno in družbeno-politično izobraževanje, kar jim glede na učinek dela znižuje osebni standard. Delovne organizacije, sindikalne podružnice in samoupravni organi se naj v bodoče uspešneje zavzemali za izobraževanje zaposlenih. Oddelke večerne ESS slušatelji precej neresni, slabše polagajo izpite in nimajo prave volje do učenja.

V pretekli izobraževalni sezoni je DU priredila tečaj nemškega in angleškega jezika. Končan je bil tudi tečaj za polkvalifikacijo

kovinske stroke v tovarni Jože Kerenčič. Izvedeni so bili štirje tečajji higijenskega minimuma. Tečaj je uspešno končalo 94 slušateljev. V dveh izobraževalnih sezonah je opravilo tečaj za higijenski minimum 300 slušateljev. Na področju strokovnega izobraževanja so potrebe in možnosti v občini velike in so premalo izkoriščene.

Ena najbolj priljubljenih oblik izobraževanja na področju splošnega sektorja so poljudnoznanstvena predavanja iz raznih tematskih področij. Predavanja so še bolj zanimiva takrat, ko so opremljena s filmi ali z diapozitivi. Razen teh oblik predavanj so v splošnem sektorju zajete tudi druge oblike izobraževanja, kot šola za starše, šola za življenje, filmska predavanja in filmske predstave z ali brez komentarjev.

Najboljši uspehi izobraževanja so doseženi z intenzivnimi oblikami. Zato teži DU k temu, da se v občini pospešuje intenzivne oblike izobraževanja, vendar ostalih posameznih predavanj ne bi smeli opustiti. Med občani zbuja posebno zanimanje predavanja o raznih zdravstvenih problemih in o gospodarstvu. Zanimanje pa je precejšnje tudi za aktualne politične dogodke doma in v svetu.

Izmed intenzivnih oblik tega sektorja so med odraslimi precej popularne šole za starše, med mladino pa šole za življenje. V pretekli izobraževalni sezoni so na območju občine delovale tri šole za starše in dve šoli za življenje. Za šole za starše je največ zanimanja med starši, ki imajo svoje otroke v osnovni šoli. V teh šolah si pridobijo starši sodobnejše poglede na vzgojo, istočasno pa pomagajo te šole graditi most med šolo in starši.

Po šolah je lani DU organizirala štiri filmske predstave za učence. Predvaja pa redno filme tudi bolnikom v ormoški bolnišnici.

D. R.

V pripravi na občinsko konferenco SZDL in VI. kongres SZDL Slovenije bi morale krajevne organizacije poživeti svoje delo

V preteklem tednu so na posvetu predsednikov KO SZDL ptujskih občine razpravljali o nekaterih problemih gospodarske reforme. Predsedniki so se seznanili z nekaterimi ugotovitvami in stališči občinskega odbora SZDL o dosežanjem uveljavljanju gospodarskih ukrepov in o nadaljnji vlogi in aktivizaciji krajevnih organizacij SZDL v tej smeri. Organizacije SZDL se bodo v bodoče morale bolj angažirati pri razvijanju in poglabljanju samoupravljanja v krajevni skupnosti. K temu lahko veliko pripomorejo tudi ostale družbene organizacije in društva kot specifične tribune občanov. Zato je tem organizacijam potrebna v bodoče večja pomoč SZDL.

Predsedniki so se dogovarjali o pripravah na občinsko konferenco SZDL in VI. kongres SZDL Slovenije. V ta namen bodo v začetku novembra sklicane razširjene seje krajevnih odborov SZDL. V drugi polovici novembra pa izredne konference krajevnih organizacij SZDL, na katerih bodo tudi volili delegate za občinsko konferenco SZDL. V zimskem času bodo organizirani v krajevnih centrih krajši seminarji za krajevne aktivne, krajevna vodstva družbenih in političnih organizacij in za svete krajevnih skupnosti. Prav tako bo občinski odbor SZDL pripravil seminar za predsednike in sekretarje KO SZDL.

Zadružniki v Juršincih zelo zaposleni

Ob pogledu na promet, ki se je te dni začel odvijati na obratu enote KZ Juršinci, je vredno ustaviti se ter nekoliko bolj pogledati to in ono. Precej dela (vendar ne toliko kot prejšnja leta) imajo te dni z odkupom mošta. Če že govorimo o moštu:

letos je iz znanih razlogov precej slabši kot prejšnja leta. Letošnji povprečno dober mošt ima le 12 do 14,5 slad. stopenj.

Janko Matjašič ima precej dela s kooperacijo. Tudi danes je razdelil med kooperante nekaj glav goveje živine. To je še najdomanejša. Poslovodja prodajalne KZ se je te dni preselila v novo prodajalno. V njej bo sicer treba urediti še to in ono.

Mopedist v avto

Dne 15. 10. t. l. ob 15.55 se je na Mestnem trgu v Ormožu pri Avtomobil fiat 800 MB 21-31, je vozil lastnik Rajko Topolovec, moped pa Avgust Kosi. Dve minuti pred nesrečo je na avtomobnem postajališču začasnó parkirani avtomobil na skrajni desni strani cestnišča. Ko je prišel šofer Rajko Topolovec prehiteti parkirano vozilo in je pripeljal do prednjega dela avtomobila, se je iz nasprotne smeri pripeljal mopedist, ki ga je na ovinku zaneslo na sredino cestnišča ter je začel v prednjo levo stran avtomobila. Pri trčenju je mopedista vrglo čez avtomobil na cestnišče. Zaradi padca je bil mopedist poškodovan in na obeh vozilih je nastalo za približno 100 tisoč dinarjev škode.

Vsekakor bi se dalo nesreči izogniti ob zmerniški hitrosti mopedista, ki je v ovinek pridružil s preveliko hitrostjo. Neupoševanje cestno prometnih predpisov je čisti vzrok telesnih poškodb in precejšnje materialne škode.

Oškodovan zadrugo z navideznim odkupom živine

37-letni Jože Hojnik iz Bratislavcev pri Polensaku je oškodovan kmetijsko zadrugo »Jože Lacko«, Ptuj, ekonomska enota Juršinci, kjer je opravljaval posle delovodje, za 354.860 din. To mu je uspelo izpeljati tako, da je v petih primerih, med drugim tudi tedaj, ko je nadomestil blagajnika enote, prikazal navidezen odkup pitane živine. Obtoženi je dejanje priznal. Okrožno sodišče v Mariboru ga je obsodilo na 1 leto in 6 mesecev zaporar.

DOBER ZGLED

Koncem prejšnjega meseca je KZ »Jože Lacko« v Ptuj na bavlila za svoje kooperante 40 motornih kosilnic in jih razdelila po enotah. Tako so jih tudi v Juršincih prejeli 10. Kmetovalci so jih bili zelo veseli. Ena kosilnica je stala na triletno odplačilo okoli 650.000 dinarjev.

J. B.

Na sliki: kooperant Martin Brmež iz Gabernika si je že izbral kosilnico in morda tudi z njo že kosil otavič. V sredini je poslovodja Franc Brus, ki demonstrira uporabo kosilnice.

Iz tisočletne zgodovine Ptuj

9

Ptujski mestni statut iz leta 1376

Leta 1376 po učlovenju Gospoda, v času našega prečastitega in milostljivega gospoda nadškofa Pilgerima v Salzburgu in častitega gospoda Ivana Genschkerja, vicedoma v Lipnici, ko je bil v Ptuj Peter Poltehn mestni sodnik, so bile zapisane pravice mesta Ptuj na željo samega vicedoma in po spominu mestnih svetnikov v tistem času: peka Martina, mesarja Jurija, grajskega krojača Petra Linhartarja iz Dravske ulice, mestnega pisarja Jakla, Hermana iz Lindaua, Ivana Graserja, lepega Jakla in Jakoba Lindeckerja.

Najprej izjavljamo, kar smo slišali od naših staršev, ki so živeli za nadškofa Konrada v Salzburgu in potem nadškofa Henrika, v kakšnem pravnem razmerju so živeli s ptujsko grajščino in kako ta z mestom ter s kakšnimi pravicami, za sejem in preko leta, smo dobili mesto od staršev.

Kako naj Ptujčani nastopajo proti deželnemu knezu in nadškofu iz Salzburga

In te so pravice, ki smo se jih mi in naši starši držali do leta 1376, ko je bila ta knjiga napisana:

1. Gospodje Ptuj ne smejo z deželnim gospodom in s sosedji ptujkega gradu začeti nobene vojne.

2. Nadškof iz Salzburga sme na gradu v Ptuj bivati, kolikorkrat mu je volja; takrat mu mora ptujski gospod prepustiti pristo-

re. Sme pa imeti tudi žitno kaščo, če hoče.

3. Ptujski sme svojo vsakdanjo služnčad imeti na gradu v dvanajstih dvorih, ki so mu bili za to dani.

4. Mitnino, ki mu je bila dana za njegovo grajsko stražo, tudi sme pobirati, kakor je to od nekdaj običaj; od meščanov Ptuj pa ne sme jemati nobene mitnine.

5. Z vso zvestobo naj tudi varuje in ščiti v mestu ter zunaj našega gospoda iz Salzburga in njegove ljudi.

Mestne pravice

6. V predmestju ne sme nihče trgovati; če pa hočejo oni iz predmestja v petek tržiti v mestu, smejo to le kakor tuji trgovci (gostje).

7. Tudi ne sme biti pred mestom nobene peči, ki bi pekla kruh za prodajo; pred mestom tudi ne sme nihče prodajati kruha. Čevljarjem in usnarjem ni dovoljeno imeti delavnice in noben mesar ne sme prodajati mesa; prepoved velja za ozemlje do Drave in do Pesnice.

8. Mesarji iz okolice smejo prodajati v torek svinjsko meso v celem, pol ali četrt in ne manj; druge dni v tednu pa ne smejo ničesar prodajati v mestu.

9. Meščan, ki potuje na Ogrsko ali drugam ali pošlje uslužbenca in svoje blago na tuje tam prodaja ali pa kupi brez dovoza, ne plača za to blago v Ptuj mitnine.

10. Tudi ne sme noben tujec jamčiti meščanu; le meščani med seboj ali pa mora biti vsaj eden meščan, eden pa tujec.

11. Kdorsibodi pride v mesto in dobi meščansko pravo ter leto in dan nemoteno tu biva, s tem nima njegov dosežanj gospodar nič več opraviti, čeprav bi bil to podložnik ali svobodnjak; mi ga lahko nazovemo za svojega meščana.

12. Trgovci z ribami z Ogrske sme ribe prodajati, kakor dolgo hoče, in to na drobno in debelo, komur koli hoče.

13. Meščani iz sosednjih mest imajo, kar se tiče trgovine, prav iste pravice kakor drugi gosti, če velja v njihovih mestih za Ptujčane isto; izzeti so meščani

iz Slovenske Bistrice, ki smejo tržne dni svoje surove suknjo postaviti na mize, rezati na lakte in prodajati, komur hočejo.

14. Suknje in plašče, ki jih prinesejo na trg, smejo razstaviti na mize in prodajati istega dne, komur hočejo.

15. Tudi razrezano usnje, ki ga prinesejo s seboj, lahko postavijo na stole in prodajajo istega tržnega dne, komur hočejo.

16. Podobno imajo tudi Ptujčani iste pravice v Bistrici na sejemске dni.

17. Tudi naše vino iz Ptuj in drugo tržno blago naj pustijo brez ovire ob vsaki priliki voziti skozi Bistrico.

18. Jude v Ptuj ne smejo niti krčmariti niti trgovati, morajo pa prispevati, če zadene mesto huda nesreča.

19. Za požar iz neprevidnosti, pa brez nevarnih posledic, plača gospodar, v čigar hiši je gorelo, mestu pet pfenigov.

20. Noben meščan ne sme vzeti niti imeti plemiških hiš v najemu in v užitku in noben plemič ne sme nastaniti v hiši meščana proti njegovi volji.

21. Vsak začasni, nesprejeti meščan v Ptuj naj v našem mestnem sodišču po svoji vesti izkazuje pravico.

22. V mestu ne sme biti v nobeni hiši svoboščine, razen v onih, katerim pripadajo že od nekdaj, in to v obeh samostanih in v gornjem dvoru ptujskih gospodov blizu dominikanskega samostana.

23. V hišah dvornikov je v Ptuj točenje vina prepovedano; točiti pa smejo pridelek Ptujčanov.

24. Noben meščan, ki biva v našem mestu, ne sme imeti drugega gospoda kakor nas, našega vicedoma v Lipnici ali pa našega sodnika v Ptuj.

25. Nikogar ni v Ptuj dovoljeno prijeti in kaznovati zaradi tatvine in vloma, če ni tega zagrešil.

26. Nobena noseča žena, ki noli živo dete, ne sme biti na smrt obsojena; če je njena krivda takoka velika, da zasluži smrt, naj bo zaprta do poroda v lahki ječi.

27. Zensko, katere krivda ni vredna smrti, je treba kaznovati z lahimi udarci, da ne bi zaradi tega predčasno porodila.

28. Od ženske, ki jo posili moški proti njeni volji, da je slišati nje kričanje ali pa to ljudem s tožbo in kričem takoj javi ter gre k sodniku, prevzame ta če ona zahteva, zadevo.

AK — Zgodovinski arhiv v Ptuj

ŠPORTOŠPORT

Več sredstev za telesnovzgojno dejavnost

Na pobudo občinskega odbora SZDL so se sestali predstavniki občinske zveze za telesno kulturo, sveta za telesno vzgojo pri občinski skupščini, NK »Drava« in rokometnega kluba. Razpravljali so o problemih financiranja telesnovzgojne dejavnosti v občini o možnih dodatnih virih sredstev za to dejavnost in o vlogi delovnih organizacij v ustvarjanju materialnih pogojev za pospešeno rast telesne vzgoje.

Naj navedemo nekaj bistvenih ugotovitev, predlogov in zaključkov s tega sestanka:

Po osnutku rebalansa občinskega proračuna je predvidena omejitev dotacije občinski zvezi za telesno kulturo celo za 1.800.000 dinarjev. Prisotni so bili mnenja, da tolikšno zmanjšanje proračunskih sredstev za potrebe telesne vzgoje ni popolnoma upravičeno spričo izredno šibke materialne osnove telesnovzgojnih organizacij v občini. Posebej je bila poudarjena potreba po večji udeležbi delovnih organizacij v financiranju telesne kulture. Ker v delovnih kolektivih ni organizirane rekreacijske dejavnosti, bi

naj delno skrb za to prevzele telesnovzgojne organizacije ob finančni podpori kolektivov, in sicer iz sredstev, ki so namenjena za te namene. Govorili so tudi o potrebi po profesionalnem strokovnem kadru za atletiko, rokomet in košarko, o vzdrževanju telesnovzgojnih objektov in o posebno težavnem položaju nogometnega in rokometnega kluba. Oba kluba sta potrebna večje finančne podpore, ker so njune cone tekm obvezne, zaradi česar imata tudi večje stroške. Mnenje je, da bi naš tekmovalni sistem v telesni vzgoji in športu pomenstveno, pocenili in omejili oz. ga prilagodili dejanskim potrebam in našim materialnim možnostim.

NOGOMET

Slovenska nogometna liga

KOPER : ALUMINIJ 0:1 (0:0)

KOPER: Gogič, Triskovič, Miklavčič, Milčič, Črnc, Cuban, Skorjanc, Torlakovič, Jermanič, Ivankovič, Zupanc

ALUMINIJ: Božank, Gerečnik, Muršec, Loboda, Mesarič, Vodusek, Milosavljevič, Markovič, Krnič, Špehonja, Knežević

Strelec edinega zadetka je bil Markovič v 88. minuti igre. Sodil je Blekač iz Soštanja pred 200 gledalci.

Nogometaši Aluminija so pospravili obe točki tik pred koncem srečanja, potem ko je potresel mrežo Markovič prav v trenutku, ko so gledalci že zapuščali stadion v Kopru. Tako so ostali domači brez točke, ki so jo imeli skoraj že v žepu.

Aluminij je bil tu in tam v premoči ter je imel nekaj ugodnih priložnosti za doseg gola, vendar je domača obramba vedno bila na mestu in v pravem času odklanjala sicer lepe akcije napadalcev Aluminija. Reči moramo, da so bili domači zelo agilni pred Božankovimi vrati, vendar niso imeli sreče. Ugotoviti moramo, da so igrali vsi obrambni igralci v redu, skoraj brez napake. V zadnjem delu igre so domači okrepili obrambo v želji, da osvoje vsaj pol izkupička. To bi jim skoraj uspelo, če se ne bi znašel »Marko« in presenetil domačine. Zmaga Aluminija je za služena, vendar po kvaliteti nasprotnika prenizko izražena. S to zmago je ostal Aluminij še pri vrhu razpredelnice.

Ostali rezultati:

Triglav — Železničar 5:1, Branik — Rudar (T) 1:2, Celje — Mura 4:0, Gorica — Kladivar 1:0, Rudar (V) — Ljubljana 0:1.

Slovenska conska nogometna liga — vzvod

DRAVA : FUŽINAR 5:2 (2:1)

V 6. kolu SNL je premagala Drava ravnega Fužinarja zaslužno, vendar je razmerje nekoliko prenizko, saj so napravili domači napadalcem niz priložnosti za doseg gola predvsem pred odmorom.

Vse prej pa je treba omeniti »kombinacijski« sestavo ekipe Drave, ki je odkrila napadalce s sposobnostmi za premagovanje vratarjev, tako da se je odločil trener EFERL za takšno sestavo: Ivartnik, Ljubec A., Nežmah, Lipavšek, Filipovič, Kostanjevec, Zmazek, Vuletič, Korenjak, Mlakar in Ljubec P.

Prvi zadetek je dosegel Kostanjevec — preigral je tri igralce in nazadnje premagal še vratarja 1:0. Gostje so izenačili po prostem strelu, ko je odbito žogo od prečke Novkovič porinil v mrežo — 1:1. Rezultat prvega polčasa je dosegel Filipovič iz 11-metrovke; do odmora sta zapravila idealne priložnosti za gol Vuletič in Zmazek, pa tudi Ljubec P. ni imel sreče, saj je zadel prečko, nekoliko pozneje pa s petih metrov ustrelil preko gola.

V 7. kolu republiške rokometne lige je bil 17. 10. 1965 v Ormožu stajerski derby med Ormožem in Branikom iz Maribora. Obema kluboma gori pod očmi, ker sta se znašla na dnu tabele in je bilo že pred tekmo jasno, da bo igra ostra in borbeno. Ormož je imel prednost domačega igralca in gledalcev, ki so pričakovali prvo zmago domače ekipe. Tako po sodnikovem žvižgu je Ormož začel z napadom, prvi netočen strel in gostje so v protinapadu dosegli gol. Nato so domači rezultat izenačili in nazadnje je Branik povedel še z 3:1. Od tega momenta pa Branik sploh ni prišel več do sapa in je rezultat v polčasu glasil 3:1.

V drugem delu so dosegli Pljučani še tri zadetke: Zmazek, P. Ljubec in Vuletič, pri stanju 4:1 za Dravo pa se je vpisal v listo strelcev Baude — z lepim strelom je ukanil Ivartnika.

Z zmago in lepo igro so se odkupili igralci Drave za slabo predstavo v tekmi z Ojstrico maloštevilnim gledalcem — bilo jih je okoli 200.

V nedeljo, 24. oktobra gostuje Drava v Lendavi, kjer se bo pomerila z Nafto v 7. kolu SCNL — vzvod.

Še rezultat SCNL: MEJNİK — PAPIRNICAR 1:2

ROKOMET

REPUBLIŠKA ROKOMETNA LIGA (MOŠKI)

Partizan (Ormož) : Branik 25:15 (11:4)

V 7. kolu republiške rokometne lige je bil 17. 10. 1965 v Ormožu stajerski derby med Ormožem in Branikom iz Maribora. Obema kluboma gori pod očmi, ker sta se znašla na dnu tabele in je bilo že pred tekmo jasno, da bo igra ostra in borbeno. Ormož je imel prednost domačega igralca in gledalcev, ki so pričakovali prvo zmago domače ekipe. Tako po sodnikovem žvižgu je Ormož začel z napadom, prvi netočen strel in gostje so v protinapadu dosegli gol. Nato so domači rezultat izenačili in nazadnje je Branik povedel še z 3:1. Od tega momenta pa Branik sploh ni prišel več do sapa in je rezultat v polčasu glasil 3:1.

Na osnovi sklepa upravnega odbora podjetja »Pleskar« v Ptuj razpisuje komisija za delovna razmerja v skladu z 2. čl. začasnega sklepa o stopanju delavcev na delo in razporeditvi na delovno mesto naslednji prosti delovni mesti:

dva šoferja

P o g o j i: vozniško dovoljenje za C kategorijo in kvalificiran mehanik.

Osební dohodki so določeni s pravilnikom o delitvi osebnih dohodkov.

Občinska zveza kulturno-prosvetnih organizacij v Ptuj

RAZPISUJE AVDICIJO

za sprejem amaterskih igralcev v ptujsko gledališko skupino (dramsko šolo)

v nedeljo, 24. oktobra 1965, ob 9.30 in v sredo, 27. oktobra 1965, ob 18. uri v ptujskem gledališču. Kandidati naj pripravijo monolog (samogovor) ali dialog (dvogovor) katerega koli dramskega avtorja in eno recitacijo. Vabimo, da se prijavijo starejši in mlajši ljubitelji amaterske gledališke umetnosti obeh spolov v čim večjem številu.

Tajništvo

RAK (23. junija do 22. julija)

Zelo ste resni in to vam kar pristoja. Radi se zanimате za nove iznajdbe. Koristno bo za vas poznanstvo z ljudmi, ki vam lahko pomagajo do cilja. V bližnjem času boste potrebovali pomoč zdravnika, če ne boste previdnejši.

LEV (23. julija do 22. avgusta)

Laskanje vam ne ugaja, ker živite med ljudmi, ki vam ne priznajo. Najbolj ste veseli, ko vam je uspelo novo delo, ki ste se ga samostojno lotili. V družini ste srečni, ker se v vsem dobro sporazumete z ženo in z vsemi sorodniki.

DEVICA (23. avgusta do 22. septembra)

V igri za denar nimate sreče. Iz daljne dežele potuje za vas zanimivo pismo. Težko prenašate sebične in nevljudne ljudi, ki vam hladni do svoje okolice kot kamen. Prijatelj vam bo vrnil denar, ki ste mu ga posodili v stiski.

TEHTNICA (23. septembra do 22. oktobra)

Hitro se radi odločite za večje stvari, pri manjših pa ste med počasnimi. Temeljito vedno razmislite o vsaki besedi, zato nimate zaradi njih nikdar težav. V ljubezni vam čaka sreča, ki si jo tudi zelo želite.

ŠKORPIJON (23. oktobra do 22. novembra)

Na važno pismo še dolgujete odgovor, ki ne sme priti prepozno. Čas je za vas največja dragocenost, zato ga nikdar ne trčite. Zaradi pre-

KZ »KOMBINAT JERUZALEM« ORMOŽ

Na osnovi 10. člena Zakona o prometu z zemljišči in stavbami (Uradni list SFRJ, št. 43/748-65) in sklepa združnega sveta z dne 14. 10. 1965, razpisujemo

II. NATEČAJ

za prodajo stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopij ter pripadajočega dela zemljišč za naslednje zgradbe:

I.

Zap. št.	Kraj in hišna številka	Izključna cena din	Rok plačila
1.	Kog 82 (Plemenčič Janez)	350.000	4 leta
2.	Kog 83 (Mavrič — Plohl)	240.000	3 leta
3.	Kog 84 (Plemenčič Peter)	200.000	2 leti
4.	Kog (Preša — Cmagar)	60.000	1 leto
5.	Gomila 6 (Fajfar — Šandor)	235.000	3 leta
6.	Vuzmetinci 3 (Plemenčič Ivanka)	60.000	1 leto
7.	Vuzmetinci 4 (Lihtenvalner Janez)	580.000	7 let
8.	Vuzmetinci 40 (Felzer Ivan)	580.000	7 let
9.	Hermanci 31 a (Ozmeč Anton)	120.000	2 leti
10.	Kajžar 33 (Pesl Marija)	60.000	1 leto
11.	Miklavž 38 (Tušek — Petovar)	500.000	6 let
12.	Miklavž 44 (Pučko Franc)	240.000	3 leta
13.	Miklavž 55 (Tušek Ludvik)	380.000	5 let
14.	Plešivica 16 (Horvat Stanko)	160.000	2 leti
15.	Plešivica 19 (Cupar Cilika)	205.000	3 leta
16.	Jeruzalem 6 (Horvat Ivan)	115.000	1 leto
17.	Veličane 66 (Težak Franc)	420.000	5 let
18.	Mali Brebrovnik 27 (Donaj)	140.000	2 leti
19.	Mali Brebrovnik 34 (Tarča)	120.000	1 leto
20.	Mali Brebrovnik 59 (polovica) (Jesenik Stanko)	175.000	2 leti
21.	Veliki Brebrovnik (Jerebič Franc)	60.000	1 leto
22.	Veliki Brebrovnik (Verhovčak)	320.000	4 leta
23.	Mihalovci 32 (Kusterc — Petek)	540.000	7 let
24.	Ivanjkovci 8 (Prejac Maks)	450.000	6 let
25.	a) Cerovec 3 (Krajnc Anton)	430.000	5 let
	b) Cerovec 3 (Belšak Maks)	430.000	5 let
	c) Cerovec 3 (Zabota Anton)	290.000	4 leta
26.	Cerovec 27 (Kaučič Feliks)	200.000	2 leti
27.	Cerovec 31 (Panič Jakob)	90.000	1 leto
28.	Lahonci 129 (Lukman Anton)	60.000	1 leto
29.	Strežetina 6 (Hodžar Martin)	310.000	4 leta
30.	Strežetina 25 (Vrtec)	450.000	6 let
31.	Litmerk 41 (Rubin, Bežik, Pavličič)	420.000	5 let
32.	Lešnica 52 (Breznik)	220.000	3 leta
33.	Horvat Marija (Senik)	400.000	5 let

Pri zgradbah pod zaporedno številko 5, 8, 13 in 29 so izvede od prodaje stiskalnice (preše) s pripadajočimi prostori. Prav tako je pri zaporedni številki 29 izločena vinska klet.

Pri zaporedni številki 26 so prodaji namenjeni le tisti prostori, ki jih je koristil dosednji stanovalec Kaučič Feliks (stanovanjsko poslopje in ločen objekt gospodarskega poslopja).

Pri zaporedni številki 4 je mišljeno le obzidje stiskalnice in prostora.

II.

V izključni ceni ni zajeta cena pripadajočih zemljišč, ki bo določena posebej po kvaliteti zemljišč in to od 15 do 50 dinarjev za kvadratni meter.

III.

Drugi natečajni pogoji:

1. Natečaja se lahko udeležijo vsi jugoslovanski državljani;
2. Najnižja obrestna mera za odplačilo v obrokih je 2 %;
3. Obvezno 10 % akontacije od izključne cene je obvezno vplačati pred sklepajnim kupoprodajne pogodbe;
4. Interesenti, ki niso člani kolektiva, pa morajo plačati kupnino v enkratnem znesku v roku 8 dni.

IV.

Prednosti pri nakupu imajo interesenti, ki nudijo:

- višjo ceno od izključne,
- višjo akontacijo,
- krajši rok odplačila,
- sedanji nosilci stanovanjske pravice in člani delovne skupnosti, če nudijo enake pogoje kot drugi ponudniki, razen roka plačila.

V.

Ponudbe po tem natečaju morajo interesenti vložiti v enem izvodu v zaprti kuverti z oznako »II. natečaj za prodajo hiš« — pri upravi KZ »Kombinat Jeruzalem« Ormož do 10. novembra 1965.

VI.

O izidu natečaja bodo ponudniki pisмено obveščeni.

VII.

Vse podrobnejše informacije dobijo interesenti v upravi KZ »Kombinat Jeruzalem« Ormož, v oddelku za zemljiške zadeve.

Št.: II-207/3

Datum: 14. oktober 1965

KZ »KOMBINAT JERUZALEM« ORMOŽ

Mali oglasi

PRODAM

Gradbeno parcelo (19 arov) z vrtno prodam na Ptujski cesti v Ormožu. Belović Angela, Ormož. Vrazova 1.

Prodaj sadike črnega ribeza. Vprašajte: Ptuj, Vičavska pot 13.

RAZNO

Najdeno je bilo žensko kolo znamke Rog, na relaciji Spuhlja—Borovci v nedeljo ponoči od 17. na 18. oktober 1965. Lastnik naj se javi na Rešilni postaji v Ptuj.

Upravni odbor Tovarne kovinskih izdelkov in izdelkov iz plastičnih mas »Jože Kerencič« Ormož

RAZPISUJE

— 1 štipendijo na strojni fakulteti — smer strojništva.

Rok za prijavo na razpis je 15 dni po objavi.

Pravico na konkurs imajo kandidati, vpisani na fakulteti.

Čemu zaupate, zvezdam ali svojim sposobnostim?

OVEN (21. marca do 20. aprila)

Odlično ste prestali važno preizkušnjo, na katero ste se dobro pripravili. Večkrat se srečujete z ljudmi, ki vas bolj razumejo, kot mislite. Ne štetje težave ste je premagali, zato se ne bojite življenja.

PIK (21. aprila do 22. maja)

Bolezen vam bo povzročila precejšnje nevšečnosti, ki pa bodo z njo vred minile. Zelo ste iznajdljivi, vendar, žal, včasih prepozno. Mnogo vam ne koristi prizadevanje za napredkom, ker ste pustili odprti več starih računov.

DVOJČKA (22. maja do 22. junija)

Z lepim darilom ste se nekomu zelo prikupili. Med mnogimi vrtilinami je tudi nekaj slabosti, teh pa z vaše strani nikdo ne občuti. V oddaljenem kraju mnogo misli na vas deklica, ki ste jo radi videli.

velikega zaupanja v dobre nasvete, največkrat prežete lastne sposobnosti in vrline.

STRELEC (23. novembra do 20. decembra)

V službi ste točni in zato to zahtevate tudi od sodelavcev. Cenite ljudi, ki samo ne govorijo resnice, temveč jo tudi voljno prenašajo. Letos je za vas več lepih dni, kot ste pričakovali. Radi se sestajate s stari prijatelji, ki jim lahko potožite svoje težave.

KOZOROG (21. decembra do 20. januarja)

Mnogokrat dvomite, ali ste pravilno ravnali v dobri volji ali pa v nerazpoloženju. V družini je vedno nekaj novega, ker deite z možem dobro in zlo. V službi ste skoraj vedno dobre volje, ker opravljate vestno svoje delo.

VODNAR (21. januarja do 19. februarja)

Dosegli boste vidnejše mesto v družbi po za-, slugi lastne marljivosti in vztrajnosti. Vaše ravnanje s seboj in z drugimi je vedno preudarjeno, ker ne marate zaletavosti. Za vas so tisti ljudje dobri, ki vam pustijo svobodno misliti in ravnati.

RIBI (20. februarja do 20. marca)

Redno obiskujete svoje starše, ker se v svojem rojstnem kraju najbolj počutite. Zelo nagli ste v svojih odločitvah in zelo previdni, ko ocenjujete vse možnosti za uspeh ali neuspeh. Radi prisluhnete mislim bližnjih ljudi.